

PROJEKT
„Przedsiębiorczy Przedszkolak”
Konspekty zajęć

Organizator:

Partnerzy:

PRZEDSIĘBIORCZY PRZEDSZKOLAK
KONSPEKTY ZAJĘĆ

Autorki:

Jadwiga Iwanowska

Marta Kondracka-Szala

Alicja Stawowczyk-Płaza

Magda Szymczuk

Od Auterek	4
Projekt „PRZEDSIĘBIORCZY PRZEDSZKOLAK”	5
I. Konspekty zajęć „PRZEDSIĘBIORCZY PRZEDSZKOLAK” przeznaczone dla dzieci czteroletnich	11
II. Konspekty zajęć „PRZEDSIĘBIORCZY PRZEDSZKOLAK” przeznaczone dla dzieci pięcioletnich (październik)	22
III. Konspekty zajęć z cyklu „PRZEDSIĘBIORCZY PRZEDSZKOLAK” przeznaczone dla dzieci pięcioletnich (lutym)	37
Wykaz załączników – pomoce dydaktyczne	53
Słownik pojęć podstawowych podczas realizacji projektu	54
Propozycje zabaw	57
Zagadki - Zabawki	62

Od Autorek

Szanowni Państwo,

z przyjemnością oddajemy w Państwa ręce konspekty zajęć poświęconych edukacji finansowej dla dzieci w wieku przedszkolnym wraz z materiałami edukacyjnymi.

Uzasadnieniem podjęcia w pracy z dziećmi tej tematyki jest otaczająca nas rzeczywistość. Im wcześniej dzieci poznają świat finansów, tym lepiej będą w nim funkcjonowały. Projekt „Przedsiębiorczy Przedszkolak” wprowadzając małe dzieci w świat ekonomii uczy dbałości o gospodarkę naszego kraju i przyszłość kolejnych pokoleń. Tak trudny temat połączono z atrakcyjną dla dzieci formą, której głównym bohaterem jest sympatyczny Krasnal Złotóweczka, z którym dzieci odkrywają tajemnice finansów.

Niniejsze konspekty zajęć adresowane są do wychowawców dzieci 4 i 5 – letnich objętych edukacją przedszkolną.

Opracowanie zawiera konspekty będące propozycją realizacji edukacji finansowej, językowej, matematycznej, plastyczno – technicznej, muzyczno – ruchowej oraz społecznej przez dzieci w wieku przedszkolnym.

Materiały edukacyjne opracowali nauczyciele praktycy, tak aby w przyjemny i radosny sposób przybliżyć przedszkolakom te trudne zagadnienia. Konspekty stanowią podstawę do zaprojektowania dziecięcej aktywności w ciągu jednego dnia z uwzględnieniem indywidualnych różnic w obrębie grupy oraz możliwości i specyfiki placówek. Są one dostosowane do programu wychowania przedszkolnego i z pewnością uatrakcyjnią zajęcia dla dzieci.

Liczymy również na Państwa kreatywność podczas realizacji programu. Założyliśmy, że proponowane dzieciom działania zachęcą je do aktywności, wykorzystując naturalną ciekawość i będąc miłą zabawą, zawierają jednocześnie treści z różnych dziedzin i wprowadzają dzieci w świat finansów. Mamy nadzieję, że zaproponowane zabawy będą Państwa inspirować do własnych rozwiązań metodycznych.

Podczas realizacji projektu „Przedsiębiorczy przedszkolak” istotna jest współpraca z rodzicami. Warto podkreślić, że to właśnie rodzic będzie wspierał swoje dziecko w realizacji zadań projektu.

Wszystkim wdrażającym projekt życzymy powodzenia i radości płynącej z zabaw przybliżających dzieciom świat finansów.

Autorki

Projekt „PRZEDSIĘBIORCZY PRZEDSZKOLAK”

Organizator – inicjator Projektu: Urząd Miejski Wrocławia, Biuro Rozwoju Gospodarczego i Wydział Edukacji

Partner Projektu: Nordea Bank Polska SA,

Partner merytoryczny Projektu: Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli

Placówki objęte Projektem: Przedszkole nr 6, 33, 64 (ZSP7), 66, 68, 69 (ZSP10), 79, 113, 119, 141, Wesołe Nutki, Bajkowe Nutki

Realizacja Projektu: nauczyciele 4 i 5-latków

Odbiorcy projektu: dzieci w wieku 4 i 5 lat, ich rodzice

Czas trwania Projektu: 01 października 2010 – 30 czerwca 2012

Opis Projektu:

Projekt „Przedsiębiorczy przedszkolak” stanowi element realizowanego przez Miasto Wrocław Programu „Edukacja przedsiębiorczości”.

Celem Projektu jest tworzenie we Wrocławiu większej ilości mikro, małych i średnich firm – świadomych i konkurencyjnych w warunkach gospodarki rynkowej, jak również promowanie kultury przedsiębiorczości jako pożądanego kompetencji na rynku pracy. Dodatkowym zadaniem jest wsparcie systemu edukacji poprzez zaproponowanie innowacyjnych narzędzi podnoszenia świadomości finansowej dzieci. Realizowane projekty są ukierunkowane na szeroko pojętą edukację w zakresie przedsiębiorczości i ekonomii oraz promocję postaw przedsiębiorczych.

Projektami realizowanymi w ramach Programu „Edukacja przedsiębiorczości” chcemy objąć wszystkie szczeble edukacji. Sukces dotychczas zrealizowanych projektów (gra „Przedsiębiorczy Krasnal” w szkołach podstawowych, Akademia Młodych Finansistów dedykowana dzieciom w wieku 11-13 lat) zachęciły do zainteresowania tym obszarem edukacji jeszcze młodszych odbiorców. Projektem „Przedsiębiorczy przedszkolak” pragniemy rozpocząć edukację finansową dzieci w wieku przedszkolnym zapraszając je do odkrywania tajemnic pieniądza, tajników udanych i oszczędnych zakupów, dążąc do ukształtowania - w przyszłości - prawidłowych postaw konsumenta.

Cele ogólne Projektu „Przedsiębiorczy przedszkolak” to:

- promowanie idei przedsiębiorczości wśród dzieci w wieku przedszkolnym,
- zdobywanie wiedzy z szeroko pojętej edukacji ekonomicznej,
- zwiększanie świadomości odbioru przekazu reklamowego,

- kształtowanie nawyku racjonalnego gospodarowania pieniędzmi,
- zapoznanie z historią pieniądza.

Cele kierunkowe Projektu „Przedsiębiorczy przedszkolak” to:

- nabywanie umiejętności planowania zakupów oraz ich wartościowania,
- klasyfikowanie towarów ze względu na ich ważność i przeznaczenie,
- rozumienie, że ilość pieniędzy jest ograniczona,
- zdobywanie/utrwalanie wiedzy dotyczącej sklepu, kupowania, zachowania się w sklepach’
- doskonalenie sprawności ruchowej oraz rozumienia pojęć wysoko – nisko,
- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo – ruchowej,
- kształtowanie świadomości ekologicznej.

Cele operacyjne Projektu „Przedsiębiorczy przedszkolak”

Dziecko:

- wie, gdzie i w jaki sposób można zrobić zakupy (kiosk, sklep, bazar, internet),
- wie, czym można zapłacić za zakupy (pieniądz, karta, on-line),
- zna sposoby gromadzenia pieniędzy (skarbonka, portfel, konto bankowe),
- zna historię monety (pieniędzy), wie skąd się biorą – za pracę,
- zna walutę obowiązującą w Polsce,
- doskonali umiejętność liczenia na konkretach, przelicza, dokłada, odkłada, liczy w zakresie 10,
- wie, co to jest konto bankowe, cena ...,
- wie, do czego służy bankomat, kasa fiskalna, bank, paragon, sklep, ...,
- wie, na czym polega praca: kasjera, bankiera, sprzedawcy, ustawiacza towarów,
- potrafi odczytywać napisy globalnie (czyta całościowo wyrazy),
- zna reguły transakcji wymiennej: kupno-sprzedaż,
- potrafi obserwować,
- aktywnie uczestniczy w zabawie z innymi dziećmi,
- jest twórcze,
- zna zalety oszczędzania,
- potrafi przestrzegać ustalonych norm i reguł.

TEMATYKA REALIZOWANYCH ZAJĘĆ

Dzień	4 -latki	5 -latki (październik)	5 -latki (luty)
1	<i>Nasz nowy kolega – Krasnal Złotóweczka</i>	<i>Witamy Krasnala Złotóweczkę w naszej grupie</i>	<i>Odkrywamy tajemnice pieniędzy</i>

2	<i>Bawimy się ze Złotóweczką</i>	<i>Idziemy na zakupy</i>	<i>Poznajemy historię pieniądza</i>
3	<i>Poznajemy różne sklepy</i>	<i>Bawimy się w sklep</i>	<i>Planujemy zakupy</i>
4	<i>Idziemy do sklepu</i>	<i>Odwiedzamy świat pieniędzy</i>	<i>Wiemy, że każda praca się opłaca</i>
5	<i>Wiemy, co możemy oszczędzać</i>	<i>Żegnamy Krasnala Złotóweczkę</i>	<i>Uważamy na promocje i reklamy</i>

WPROWADZANE POJĘCIA

4-latki	5-latki (październik)	5-latki (luty)
<p><i>pieniądze,</i> <i>awers, rewers,</i> <i>monety, 1zł, grosz,</i> <i>kupno/sprzedaż,</i> <i>wymiana,</i> <i>kasa fiskalna,</i> <i>sprzedawca/ekspedient,</i> <i>klient,</i> <i>sklep,</i> <i>towar,</i> <i>cena,</i> <i>oszczędzanie</i></p>	<p>Słownictwo dodane po 4 latkach:</p> <p><i>ekonomia,</i> <i>bank,</i> <i>bankomat,</i> <i>banknoty,</i> <i>nominał,</i> <i>wartość,</i> <i>waluta,</i> <i>sklep spożywczy,</i> <i>obuwniczy, meblowy,</i> <i>z zabawkami, apteka,</i> <i>drogeria, księgarnia,</i> <i>karta płatnicza,</i> <i>karta bankomatowa,</i> <i>karta kredytowa,</i> <i>kredyt/pożyczka</i></p>	<p><i>historia,</i> <i>rozwój,</i> <i>barter,</i> <i>stare monety kruszcowe,</i> <i>kwity i noty bankowe,</i> <i>pieniądze</i> <i>symboliczne/papierowe,</i> <i>pieniądze</i> <i>elektroniczne/karty,</i> <i>praca,</i> <i>zawód,</i> <i>płaca,</i> <i>wolontariat,</i> <i>promocja,</i> <i>reklama,</i> <i>planowanie</i></p>

METODY PRACY

wg W. Okonia *koncepcji wielostronnego uczenia*

Drogi uczenia się	Grupa metod	Przykłady metod
uczenie się przez przyswajanie	asymilacji wiedzy	pogadanka, dyskusja, praca z książką oraz programowane uczenie się w wersji liniowej, rozgałęzionej i mieszanej
uczenie się przez odkrywanie	samodzielnego dochodzenia do wiedzy	klasyczna metoda problemowa, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, giełda pomysłów, mikronauczanie, gry dydaktyczne;
uczenie się przez przeżywanie	waloryzacyjne	metody impresyjne, metody ekspresyjne;
uczenie się przez działanie .	praktyczne	metody ćwiczebne, metody realizacji zadań wytwórczych

Metody spełniają następujące funkcje:

- służą zapoznaniu uczniów z nowym materiałem,
- zapewniają utrwalenie zdobytej wiedzy,
- umożliwiają kontrolę i ocenę stopnia opanowania wiedzy.

ORGANIZACJA AKTYWNOŚCI DZIECI

wg R. Więckowski

Formy organizacyjne pracy przedszkolaka

1. aktywność indywidualna:
  - a. indywidualna aktywność jednolita
  - b. indywidualna aktywność zróżnicowana
2. aktywność zbiorowa:
  - a. zbiorowa aktywność jednolita:
    - aktywność małych grup
    - aktywność całej grupy

b. zbiorowa aktywność zróżnicowana

Środki dydaktyczne czyli wszelkiego rodzaju przedmioty oddziałujące na zmysły wychowanków, których zadaniem jest ułatwienie poznawania rzeczywistości, usprawnienie procesu nauczania i uczenia się oraz uzyskiwanie optymalnych osiągnięć rozwojowych. Środki dydaktyczne skracają proces nauczania pozwalając w krótszym czasie przekazać więcej wiadomości. Zadaniem środków dydaktycznych jest:

1. pośredniczenie między jednym człowiekiem a drugim w przekazywaniu informacji,
2. magazynowanie informacji,
3. przetwarzanie informacji
4. wykonywanie różnych czynności pomocniczych, np. operacji matematycznych.

HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Wrzesień 2010 r:

- szkolenie koordynatorów i realizatorów Projektu
- zebranie informacyjne dla rodziców
- plakaty informacyjne i foldery informacyjne w przedszkolach

Październik 2010 r.

- realizacja zajęć programowych w grupie 4-latków – 1 tydzień
- poznanie zawodu sprzedawcy
- 4 – latek - karta – oszczędzania - samoocenę z wody, papieru; prośba do rodziców o oszczędzanie drobnych kwot pieniędzy i zakup z oszczędności nagrody = medal Lidera Oszczędzania
- realizacja zajęć programowych w grupie 5- latków - 1tydzień

Listopad, grudzień 2010 r., Styczeń 2011

- poznanie wybranego zawodu np. fryzjer, kucharz, lekarz

Luty 2011

- realizacja zajęć programowych w grupie 5- latków - 1tydzień

Marzec 2011

- konkurs plastyczny „**Mój wymarzony pieniążek**” - 5-latki
- 4-latki korespondencyjna wymiana doświadczeń między przedszkolami – List z gratulacjami od króla Krasnali za realizację Projektu oraz nagroda w postaci breloczka dla każdego dziecka.

Kwiecień 2011

- wycieczka do banku - dla grupy 5- latków
- konkurs plastyczny **Portret Krasnala Złotóweczki** – 4-latki
- działania proekologiczne wg tradycji przedszkola co najmniej trzy dni
- 5-latek - karta oszczędzania - samoocenę z oszczędzania energii, wody, papieru; prośba do rodziców o oszczędzanie drobnych kwot pieniędzy i zakup z oszczędności nagrody = medal Lidera Oszczędzania

Maj 2011

- konkurs „Reklamuję przedszkole”
- Turniej Przedsiębiorczego Przedszkolaka- 5-latki - Nagrody Nordea

Czerwiec 2011

- podsumowanie projektu

Październik 2011 r.

- realizacja zajęć programowych w grupie 4-latków – 1 tydzień
- poznanie zawodu sprzedawcy
- 4-latek - karta oszczędzania do wypełniania przez tydzień w przedszkolu i w domu we współpracy z rodzicami; przez tydzień dzieci oszczędzają wodę i papier; prośba do rodziców o oszczędzanie drobnych kwot pieniędzy i zakup z oszczędności nagrody, po tygodniu oszczędzania dziecko zdobywa medal Lidera Oszczędzania
- realizacja zajęć programowych w grupie 5- latków - 1tydzień

I. Konspekty zajęć „PRZEDSIĘBIORCZY PRZEDSZKOLAK” przeznaczone dla dzieci czteroletnich

Konspekt 1.

TEMAT ZAJĘĆ: **Nasz nowy kolega – Krasnal Złotóweczka**

CZAS TRWANIA: 2x15 minut

CEL GŁÓWNY:

- przedstawienie Krasnala Złotóweczki,
- osłuchanie z piosenką.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Dziecko:

- uważnie słucha piosenki,
- umie współpracować w zabawie i czerpie radość z niej,
- wypowiada się zdaniami,
- rozpoznaje monetę o nominale 1zł,
- reaguje na sygnał umowny,
- rozumie pojęcia awers – rewers.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Maskotka Projektu Krasnal Złotóweczka, nagranie CD z piosenką „Krasnal Złotóweczka”, żetony 1zł dla każdego dziecka, ilustracje na tablice 1 zł awers-rewers (załącznik nr 1), zawieszki 1zł awers-rewers (załącznik nr 2), żetony o różnych nominałach, sakiewka, 4 hula-hopy (lub szarfy), domino 1zł (załącznik nr 3), ilustracje awers-rewers do hula – hopu (załącznik nr 4)

METODY PRACY:

czynne, słowne, oglądowe

FORMY PRACY:

grupowe, indywidualne, zespołowe

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Przywitanie maskotki Projektu - Krasnala Złotóweczki. Zabawa w kole „Witamy gościa”. Każde dziecko biorąc Krasnala do ręki mówi mu jak ma na imię i podaje go dalej.
2. Omówienie wyglądu maskotki. Nauczyciel pyta dzieci z czym im się kojarzy imię Krasnala – Złotóweczka, następnie przyczepia na tablicy zdjęcie 1 zł a każdemu dziecku daje 1 zł do ręki. Dzieci oglądają, dotykają monetę po czym nauczyciel przeprowadza „burzę mózgów” na temat „Co to jest

moneta?” (Pytania pomocnicze: Do czego służy?, Czy jest nam potrzebna?, itp.)

Informuje, że moneta posiada dwie strony zwane awersem i rewersem. Nauczyciel wyjaśnia, co oznaczają te pojęcia (patrz: słownik pojęć podstawowych). Na tablicy prezentuje wyrazy do czytania globalnego wraz z ilustracją (załącznik I.1.1)

3. Zabawa w **„Złoty”**

Dzieci ustawione w rozsypance w sali. Każde dziecko otrzymuje emblemat z awersem lub rewersem 1 zł. (załącznik I.1.2). Nauczyciel włącza fragment wersji instrumentalnej piosenki „Krasnal Złotóweczka”. Dzieci poruszają się dowolnie po sali. Na przerwę w muzyce prowadzący zabawę mówi: „1zł”, a dzieci dobierają się tak, aby jedno z nich miało emblemat z rewersem, a drugie z awersem. Zabawę powtarzamy parokrotnie.

4. **„Domino 1zł”.**

Dzieci siedzą w kole na dywanie. Na środku leżą ułożone w stosie kartoniki domina (załącznik I.1.3). Dzieci po kolei podchodzą i biorą jeden kartonik. Nauczycielka prosi, aby wychowanek, który wylosował kartonik z kropką w lewym górnym rogu położył go jako pierwszy. Kolejne dziecko – zgodnie z ruchem wskazówek zegara – dokłada kolejne kartoniki itd.

5. Zabawa **„Awers – rewers”**

Jest to kontynuacja zabawy „Złoty”. Dzieci mają na szyjach zawieszki awers – rewers 1zł. Nauczyciel w 4 kołach hula – hopu (ew. szarf) umieszcza po 1 ilustracji przedstawiającej awers lub rewers monety 1zł. Prowadzący włącza muzykę (np.: wersja instrumentalna piosenki „Krasnal Złotóweczka”). Na przerwę w muzyce dzieci gromadzą się wokół hula – hopu, w którym znajduje się taki sam emblemat, jak na zawieszce danego dziecka.

6. Zaproszenie przez Krasnala Złotóweczkę do wysłuchania piosenki „Krasnal Złotóweczka” (wersja instrumentalno – wokalna):

a) wysłuchanie piosenki,

b) rozmowa kierowana nt. treści piosenki

- czy się podobała?

- o czym opowiada piosenka?

c) wyjaśnienie przez nauczyciela trudnych pojęć: *ekonomia*, *moneta*, *oszczędzanie* (w oparciu o słownik pojęć podstawowych),

d) ponowne wysłuchanie piosenki, podejmowanie prób wspólnego śpiewu,

e) dowolna zabawa ruchowa do piosenki.

7. Zabawa **„Los szczęścia”**

Nauczyciel przygotowuje atrakcyjne wejście dla Krasnala Złotóweczki z sakiewką pełną monet (różne żetony). Dzieci po kolei podchodzą i wyjmują z sakiewki po jednym żetonie. Jeżeli jest to 1zł dziecko kładzie monetę

przed krasnalem, jeżeli jest to moneta o innym nominale wrzuca z powrotem do sakiewki.

Każde dziecko żegna się z krasnalem podając mu rękę.

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 2.

TEMAT ZAJĘĆ: **Bawimy się z Krasnalem Złotóweczka**

CZAS TRWANIA: 2x15 minut

CEL GŁÓWNY:

- kształtowanie percepcji wzrokowo – słuchowo – ruchowej,
- kształtowanie orientacji przestrzennej,
- rozpoznawanie monet o nominale 1 zł.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa monetę o nominale 1 zł,
- rozróżnia prawą stronę ciała,
- reaguje poprawnie na sygnał słuchowy.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

maskotka Projektu Krasnal Złotóweczka, pudełko, maskotki krasnali dla każdego dziecka, sakiewka, żetony o różnych nominałach, odtwarzacz, nagranie CD z piosenką „Krasnal Złotóweczka” (2 wersje), dowolny instrument perkusyjny, czerwone frotki, nagrane odgłosy z płyty, białe kartki A4, puzzle 1 zł pocięte na cztery części (zestaw dla każdego dziecka), 1 puzzle wzorcowe na tablicę (załącznik nr 5).

METODY PRACY:

czynne, słowne, oglądowe

FORMY PRACY:

grupowe, indywidualne, zespołowe

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Przywitanie się piosenką **„Bądź wśród nas”** dzieci stoją w kółku, śpiewają piosenkę na melodię „ Panie Janie”;

Witaj (..imię..) Witaj (..imię ..) - *dzieci podają sobie dłonie*

Jak się masz jak się masz – *poklepują się po plecach*

Wszyscy cię witamy – *machanie dłonią*

Wszyscy cię lubimy – *ręce na sercu*

Bądź wśród nas, bądź wśród nas- *łapią się za ręce.*

2. Nauczycielka wnosi do sali duże pudło, w którym są małe krasnale- maskotki. Prowadząca informuje dzieci: *Krasnal Złotóweczka bardzo tęsknił za swoimi przyjaciółmi, dlatego zaprosił ich do naszego przedszkola. Dla każdego z Was przekazuje swojego przyjaciela, aby się nim opiekować i wspólnie odkrywać tajemnice pieniędzy. Codziennie będziecie opowiadać im, czego dowiedziałyście się w przedszkolu.* Każde dziecko dostaje do rąk krasnala i wita się z nim mówiąc mu na ucho swoje imię. Może również nadać imię swojemu nowemu przyjacielowi.

3. **„Taniec z Krasnalem Złotóweczką”** .

Dzieci siedzą w kręgu, przed nimi leżą ich krasnalki. Krasnal Złotóweczka daje każdemu dziecku czerwoną frotkę. Prosi, aby założyć ją na prawą rękę (wyjaśnienie: tą, którą się witamy). Zaprasza dzieci do tańca do wersji instrumentalnej piosenki „Krasnal Złotóweczka”. Dzieci trzymając maskotki tańczą do muzyki, na przerwę w muzyce dzieci wykonują polecenia nauczyciela:

- trzymamy krasnala w prawej ręce
- kładziemy krasnala na prawej stopie
- kładziemy krasnala na prawym ramieniu

4. Zabawa **„Tak – nie”**.

Dzieci ustawiają się w pociągu przed sakiewką z żetonami – mały krasnalek każdego dziecka wyjmuje z sakiewki monetę. Jeśli jest to 1 zł – właściciel krasnala (dziecko) wraz z maskotką podskakuje jeden raz, jeżeli wyjmie monetę o innym nominale dziecko wraz z maskotką kuca. Wszystkie dzieci czuwają nad poprawnością wykonania zadania.

5. Zabawa **„Zgadnij, co to?”**

Dzieci w rytm bębienka maszerują po kole, na przerwę w rytmie zatrzymują się i zamykają oczy. Nauczyciel prezentuje nagrane na płycie CD odgłosy: odgłos monet, szelest banknotów. Dzieci próbują nazwać te dźwięki i powiedzieć, gdzie je można usłyszeć.

6. „Puzzle 1 zł”

Dzieci siedzą na dywanie, nauczyciel rozkłada pocięte 4 – elementowe puzzle. Wspólnie z dziećmi omawia każdy element, charakteryzuje, układa na dywanie w całość. Zaprasza dzieci do stolików. Każde z nich otrzymuje białą kartkę papieru A4 oraz pocięte puzzle. Zadaniem dziecka jest samodzielne ułożenie, sprawdzenie ze wzorem umieszczonym na tablicy i przyklejenie na czystej kartce. Wystawa prac.

7. Wspólny śpiew piosenki „Krasnal Złotóweczka”.

8. Dzieci opowiadają swoim krasnalkom o tym, *co miłego było dzisiaj w przedszkolu.*

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 3.

TEMAT ZAJĘĆ: **Poznajemy różne sklepy**

CZAS TRWANIA: 2x15 minut

CEL GŁÓWNY:

- poznanie różnych rodzajów sklepów,
- nazywanie, klasyfikowanie produktów,
- rozwijanie słownictwa.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- poprawnie wskazuje części ciała,
- zna i używa nazw rodzajów sklepów,
- poprawnie nazywa produkty i wie, w jakim sklepie można kupić określony produkt.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Kosz/torba z wybranymi produktami, plansze tematyczne z rodzajami sklepów, kartki A4, kredki świecowe

METODY PRACY:

czynne, słowne, oglądowe

FORMY PRACY:

grupowe, indywidualne, zespołowe

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Uwaga: przez zajęciami dzieci wraz z nauczycielem tworzą w sali kąciki sklepowe wykorzystując zgromadzone wcześniej opakowania po różnych produktach lub gotowe produkty.

1. Zabawa „**Na powitanie**”

Dzieci poruszają się po sali w rozsypce reagując na polecenia słowne nauczyciela. Na przykład: witamy się dłońmi, witamy się stopami, witamy się plecami itd.

2. „**Sklepy**”

Zabawa dydaktyczna. Dzieci siadają w kole, nauczyciel pokazuje koszyk, w którym znajdują się różnego rodzaju produkty, np.: bułka, marchewka, buty, lalka, książka, szampon, butelka po syropie... Wyjmuje po kolei produkty, zadaniem dzieci jest nazwanie prezentowanego towaru oraz próba przyporządkowania go do określonego sklepu. Nauczyciel weryfikuje i pomaga w razie potrzeby określać rodzaje sklepów, a także na bieżąco prezentuje plansze tematyczne przedstawiające rodzaje tych sklepów. (umieszczenie plansz w różnych widocznych miejscach w sali). (patrz: słownik pojęć podstawowych).

3. „**Znajdź sklep**”

Zabawa porządkowa. Nauczyciel omawia zasady zabawy. Dzieci wspólnie z prowadzącą ustawiają się w kole, chwytają się za ręce i chodzą po kole śpiewając piosenkę na dowolną melodię zaproponowaną przez nauczycielkę:

*„W naszym sklepie jest wesoło,
Dużo różnych rzeczy wkoło
Dziś produkty poznajemy
Wiemy, gdzie je kupujemy”*

Po jednokrotnym zaśpiewaniu, nauczyciel wchodzi do koła i wypowiada nazwę wybranego produktu z koszyka i prezentuje go. Zadaniem dzieci jest odszukanie znajdującej się w sali planszy prezentującej sklep, w którym można kupić dany produkt. Dzieci ponownie ustawiają się w kole, chwytają się za ręce i powtarzają piosenkę...

Zabawa powtarzana jest kilka razy, na zakończenie dzieci śpiewają:

„Już wszystko kupiliśmy

*Zakupy zrobiliśmy,
Nasz sklepik zamykamy
Produkty dobrze znamy.”*

4. Praca plastyczna „**Co chciałbym/chciałabym kupić?**”

Dzieci rysują –na kartce formatu A-5 wybrane przez siebie produkty. Rozmowa na temat wykonanego rysunku najpierw z krasnalkiem, a potem na forum grupy. Wystawa prac.

5. Rozmowa z Krasnalkiem Złotóweczką – uzupełnianie zdania: *Lubię robić zakupy w sklepie ...., ponieważ ...* .

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 4.

TEMAT ZAJĘĆ: **Idziemy do sklepu**

CZAS TRWANIA: 30minut

CEL GŁÓWNY:

- zapoznanie z funkcjonowaniem sklepu,
- kształtowanie właściwego zachowania się w miejscach publicznych,
- doskonalenie umiejętności bezpiecznego poruszania się podczas wyjścia poza teren przedszkola.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- przestrzega zasad bezpiecznego poruszania się podczas wyjścia do sklepu,
- stosuje zwroty grzecznościowe,
- dokonuje zakupu do wartości 1zł,
- wie, jak funkcjonuje kasa fiskalna,
- rozumie sens transakcji kupno – sprzedaż.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

1 zł dla każdego dziecka (prośba do rodziców), rysunki dzieci z poprzedniego dnia, kącik tematyczny wzbogacony o kasę fiskalną oraz wagę.

METODY PRACY:

czynne, słowne, oglądowe

FORMY PRACY:

grupowe, indywidualne, zespołowe

PRZEBIEG WYJŚCIA

Uwaga!!

Kilka dni wcześniej nauczyciel odwiedza sklep, aby zapoznać się z miejscem i omówić ze sprzedawcą cel wizyty. Prosi, aby sprzedawca opowiedział dzieciom o swojej pracy, powiedział jak działa kasa fiskalna, etc.

Przed wyjściem do sklepu nauczyciel prosi dzieci o zwrócenie uwagi na:

- a) bezpieczeństwo,
- b) funkcjonowanie kasy fiskalnej oraz wagi,
- c) sposób komunikowania się klienta ze sprzedawcą/kasjerem – użycie zwrotów grzecznościowych,
- d) produkty, które możemy kupić w tym sklepie (porównanie z pracą plastyczną wykonaną dzień wcześniej).

Na wycieczce do sklepu

„W sklepie” – kasjer/sprzedawca opowiada o swojej pracy, demonstruje działanie kasy fiskalnej. Dzieci obserwują jej działanie oraz dokonują zakupu wybranego produktu za max cenę 1zł. Nauczyciel zwraca uwagę na stosowanie zwrotów grzecznościowych przez dziecko podczas dokonywania zakupów.

Po powrocie do przedszkola wspólne podsumowanie wizyty w sklepie. Dzieci siedzą na dywanie. Każde dziecko ma przed sobą rysunek wykonany poprzedniego dnia. Nauczyciel stawia kosz. Do niego przedszkolak wkłada swój rysunek, jeżeli produkt, który narysował można było kupić w sklepie. Jeżeli nie było takiego produktu zatrzymuje w dłoni. Każde dziecko uzasadnia swój wybór.

Nauczyciel dodaje do kącika sklepowego kasę fiskalną oraz wagę, a także plastikowe produkty (warzywa, owoce, pieczywo) – zabawa swobodna.

5. Rozmowa każdego dziecka ze swoim krasnalem na temat wizyty w sklepie.

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 5.

TEMAT ZAJĘĆ: **Wiemy, co i jak możemy oszczędzać**

CZAS TRWANIA: 2x15 minut

CEL GŁÓWNY:

- rozwijanie potrzeby oszczędzania,
- wzbogacanie wiedzy na temat sposobów i celowości oszczędzania,
- rozwijanie sprawności ruchowej, koordynacji wzrokowo – ruchowej,
- doskonalenie sprawności manualnej,
- rozwijanie wyobraźni.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- rozumie pojęcie i znaczenie oszczędzania,
- wykonuje frottage zgodnie z instrukcją,
- wie, co i jak możemy oszczędzać,
- przenosi żeton na krążku w jak najkrótszym czasie.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

mapa myśli *Co oszczędzamy?* (załącznik nr 6), żetony oraz krążki, moneta 1zł dla każdego dziecka (wcześniej poprosić rodziców), emblematy monet do powieszenia na szyję dziecka – nominały 1 zł, 2 zł, 5 zł (załącznik nr 8) kartki A4 białe oraz ołówki HB dla każdego dziecka, karta lidera oszczędzania (załącznik nr 7)

METODY PRACY:

czynne, słowne, oglądowe

FORMY PRACY:

grupowe, indywidualne, zespołowe

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Powitanie przy wersji instrumentalnej piosenki „Krasnal Złotóweczka” Dzieci stoją w rozsypanie na dywanie, w czasie gdy gra muzyka poruszają się po sali dowolnie, na przerwę w muzyce witają się ze sobą (jak największa liczba dzieci) w wymyślony przez siebie, najdziwniejszy sposób – np.: prawą ręką pod lewym kolaniem, klaskając w dłonie stojąc plecami do siebie itp.

2. Mapa myśli „**CO OSZCZĘDZAMY?**”

Nauczycielka zaprasza dzieci, aby usiadły przed tablicą. Na tablicy zawieszona jest część mapy myśli – pytanie wraz ze strzałkami. Prowadząca inicjuje rozmowę na temat oszczędzania – próba wspólnego zdefiniowania pojęcia (patrz: słownik pojęć podstawowych). Następnie zadaje pytanie: *Co możemy oszczędzać?* Dzieci podają pomysły, a nauczycielka przykleja do tablicy odpowiednie (wycięte wcześniej) ilustracje, np.: woda, światło itd. Jeśli dzieci mają inne pomysły niż te przygotowane, mogą wykonać odpowiadający rysunek i przykleić do tablicy. Prowadząca kieruje rozmową wg własnego uznania – można jeszcze zapytać o celowość, sensowność oszczędzania, o jego ważność itd.

3. Zabawa „**Przeniesienie monety**”

Każde dziecko wybiera zawieszkę z odpowiednim nominałem 1zł, 2zł, 5zł do zawieszenia na szycie. Dzieci mające takie same nominały tworzą grupę. Zespoły ustawiają się w trzech równolicznych rzędach. Każdy rząd ma nominał monety (żeton), którą na krążkach każdy uczestnik musi przenieść do wskazanego miejsca idąc najszybciej jak potrafi. Jeżeli moneta spadnie, trzeba zadanie powtórzyć. Wygra rząd, który wykona zadanie jako pierwszy.

4. Frottage¹ 1zł

Nauczycielka wyjaśnia dzieciom zasady wykonania pracy i prezentuje technikę, rozdaje potrzebne materiały, dzieci przystępują do wykonania zadania przy stolikach – z dociskanych złotych można na kartce papieru wykonać różne wzory. Po zakończeniu frottageu wspólne oglądanie prac, dzieci opowiadają o swoich pracach oraz wystawa.

5. Nauka wierszyka o oszczędzaniu, podejmowanie prób ilustracji ruchowej treści wiersza, prezentacja pomysłów dzieci przed grupą.

*Co oszczędzać mam?
Krasnal Złotóweczka powiedział to nam.
Światło, wodę oszczędzamy,
pieniężki do skarbonki rzucamy.
Tak oszczędności rosną nam.*

---

¹ **Frottage** (fr. *tarcie*) – technika odciskania faktury dowolnych przedmiotów (np. drewna, tkaniny, liści) na powierzchni papieru przez przyłożenie papieru do danej rzeczy i mocne pocieranie go ołówkiem (lub innym, podobnym narzędziem).

Wypróbuj to sam.

6. Na koniec dnia nauczyciel rozdaje dzieciom karty lidera oszczędzania wyjaśniając zasady ich wypełniania. (załącznik nr 7).

7. Dzieci opowiadają o całym dniu swoim Krasnalkom oraz uczą ich wierszyka.

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

II. Konspekty zajęć „PRZEDSIĘBIORCZY PRZEDSZKOLAK” przeznaczone dla dzieci pięcioletnich (październik)

Konspekt 1.

TEMAT ZAJĘĆ: **„Witamy Krasnala Złotóweczkę w naszej grupie”**

CZAS TRWANIA: 2x25 minut

CEL GŁÓWNY:

- przedstawienie/przypomnienie Krasnala Złotóweczki oraz ogólnych założeń programu,
- osłuchanie z piosenką,
- poznanie waluty obowiązującej w Polsce,
- kształcenie percepcji wzrokowo - ruchowo – słuchowej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- uważnie słucha czytanego tekstu oraz piosenki,
- zna walutę obowiązującą w Polsce,
- zna nominały poszczególnych monet,
- umie współpracować w zabawie i czerpie radość z niej,
- podporządkowuje się regułom zabaw,
- reaguje na określony sygnał.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

maskotka Projektu Krasnal Złotóweczka, duże pudełko, maskotki dla każdego dziecka, list od Króla Krasnali Ekonomiusza Wielkiego w wersji wyrazowo – obrazkowej (załącznik nr 9), nagranie CD z piosenką „Krasnal Złotóweczka”, monety i banknoty obowiązujące w Polsce do powieszenia na tablicy, napisy globalne – PIENIĄDZE, MONETY, BANKNOTY (załącznik nr 10), worek, monety i banknoty do zabawy, emblematy monet do powieszenia na szyję dziecka – nominały 1 zł, 2 zł, 5 zł (załącznik nr 8).

METODY PRACY:

asymilacji wiedzy, samodzielnego dochodzenie do wiedzy, waloryzacyjne

FORMY PRACY: zbiorowa, indywidualna

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. List, Krasnale Złotóweczki, pomoce edukacyjne zapakowane w duże pudło trafiają do sali w magiczny sposób, by wzbudzić zainteresowanie dzieci np. przynosi je listonosz, pani dyrektor, lub dzieci odnajdują je ukryte w sali. Nauczycielka odczytuje list i przedstawia dzieciom gości, którzy będą towarzyszami zabaw w tym tygodniu.

a) dzieci, które rozpoczynają realizację Projektu otrzymują list:

Drogie dzieci,

wysłałam do wrocławskich przedszkoli moich współpracowników - Krasnala Złotóweczkę i jego pomocników z ważnym zadaniem – mają oni zapoznać Was, Kochane Przedszkolaki z ekonomią - nauką o pieniądzach. Odkryjecie razem z nimi tajemnicę pieniędzy. Myślę, że Krasnoludki spiszą się na medal, a dla Was będzie to miła zabawa

z pozdrowieniami

EKONOMIUSZ WIELKI

Król Krasnali.

b) dzieci, które kontynuują realizację Projektu otrzymują list:

Drogie dzieci,

ponownie wysłałam do was zastęp moich pomocników – Krasnali Złotóweczek z ważnym zadaniem. Już wiele wiecie i umiecie w dziedzinie ekonomii: znacie złotówki, byliście i bawiliście się w sklep, wiecie co i jak oszczędzać...ale to jeszcze nie wszystko. Krasnale przygotowały dla Was nowe zadania. Przed Wami odkrycie kolejnych tajemnic finansowych. Mam nadzieję, że i tym razem będzie to dla Was miła zabawa

z pozdrowieniami

EKONOMIUSZ WIELKI

Król Krasnali.

Po odczytaniu listu (lub w trakcie czytania) nauczyciel omawia ilustracje zawarte w liście – nazywając kolejne rysunki. Wspólnie z przedszkolakami ogląda zawartość pudełka. Wypakowane rzeczy leżą w środku koła.

2. Powitanie Krasnali zabawą „**Imię z gestem**”

Dzieci siedzą lub stoją w kole, każde po kolei mówi swoje imię i pokazuje gest wymyślony przez siebie: „*Mam na imię .....i robię tak....(gest)*”. Pozostałe dzieci stojące w kole powtarzają imię i gest: „*To jest..... i robi tak.....*”. Zabawa trwa, dotąd aż wszyscy uczestnicy przedstawią się. Następnie nauczyciel przydziela każdemu dziecku małego Krasnala Złotóweczkę jako przyjaciela – opiekuna ekonomicznych zabaw.

3. Dzieci, które kontynuują program przypominają sobie piosenkę, a dzieci które rozpoczynają udział w programie osłuchują się z piosenką na CD „Krasnal Złotóweczka”.

Nauczyciel przed włączeniem piosenki mówi: Posłuchajcie piosenki, a potem odpowiedzcie na pytania:

- a. Co to jest ekonomia?
- b. Czego będziemy się uczyć?
- c. Kto będzie naszym przewodnikiem w świecie ekonomii?

4. Zabawa ruchowa „**Figurki – Marmurki**”.

Nauczyciel włącza na odtwarzaczu CD wersję instrumentalną piosenki „Krasnal Złotóweczka” na przerwę w muzyce dzieci zastygają w bezruchu. Kiedy muzyka jest włączona ponownie wszystkie dzieci mogą poruszać się w dowolny sposób. Zabawę można powtórzyć kilkakrotnie.

5. Zabawa „**Czarodziejski worek**”.

Nauczyciel prosi dzieci po kolei o wyjęcie ukrytych w worku skarbów – monet lub banknotów obowiązujących w Polsce. Nauczyciel nazywa wyjmowane przez dzieci banknoty i monety i układa je w widocznym miejscu np. na dywanie.

6. Prezentacja monet i banknotów obowiązujących w Polsce.

Nauczyciel przynosi pieniądze i ich zastępniki. Dzieci siedzą w kręgu nauczyciel z obu stron przekazuje 1 zł. Prosi, aby dzieci przyjrzały mu się dokładnie (nominał, awersu – rewersu) i przekazały sąsiadowi. Tak samo postępuje z monetami 2 zł i 5 zł oraz banknotem 10 zł. Następnie prezentuje wychowankom ich zastępniki. Umieszcza je na tablicy tematycznej według nominałów: 1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł., od najmniejszej wartości do największej. Na tablicy przypina napisy: PIENIĄDZE, MONETY, BANKNOTY.

7. Rozmowa tematyczna z dziećmi:

- a. Do czego potrzebne są ludziom pieniądze?
- b. Czy wszystko można kupić?
- c. Co można kupić? Czego nie można kupić?
- d. Czy wiecie, jaka waluta obowiązuje w Polsce?

8. Zabawa „**Zamiana miejsc**”

Dzieci siadają w kole, nauczyciel zawiesza im na szyi emblematy monet z 1, 2 lub 5 zł, na hasło zmieniają miejsca np. „*Wszyscy, którzy mają zawieszkę z monetą 1 zł zamieniają się miejscami*”, potem: „*Wszyscy, którzy mają przyczepioną monetą 1 zł zamieniają się miejscami z dziećmi, które mają zawieszkę z monetą 5 zł*”... czy 2 zł z 1 zł według pomysłu osoby prowadzącej.

9. Zabawa: „**Ułóż - kontynuuj rytm**”

Nauczyciel rozpoczyna zabawę układając rytm z emblematów monet umieszczonych w zawieszkiach na szyi dzieci, zapraszając je do zajęcia

odpowiedniego miejsca. Może to być rząd ustawionych krzeseł, rząd stojących lub siedzących po turecku dzieci:

Poproszę 1 zł (dziecko z zawieszka z nominałem 1 zł), jeszcze raz 1 zł, teraz 2, znowu 1 zł, 1 zł, teraz 2 i jeszcze .....1 zł.....(rytm – 1 zł, 1 zł, 2 zł, 1 zł, 1 zł, 2 zł... itd.). Następnie prosi chętne dzieci o ułożenie swojego rytmu.

10. Nauczyciel zapoznaje dzieci z rytuałem kończenia zajęć – rozmową z małym Krasnalem Złotóweczką. Jako pierwszy opowiada dużemu Krasnalowi Złotóweczce (jako wzór dla dzieci) o tym, co dzieci dziś robiły, czego się nauczyły, co sprawiło im radość....itp. Następnie zaprasza dzieci do przejęcia formuły, czyli do indywidualnej rozmowy ze swoim krasnalkiem o tym, co wydarzyło się na dzisiejszych zajęciach.

11. Zabawy swobodne otrzymanymi maskotkami.

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 2.

TEMAT ZAJĘĆ: **Idziemy na zakupy**

CZAS TRWANIA: 2x25 minut

CEL GŁÓWNY:

- poznanie rodzajów i wyposażenia sklepów w najbliższej okolicy,
- zbieranie informacji na temat pracy sprzedawcy,
- utrwalenie niezbędnych wymagań do pracy na stanowisku sprzedawcy,
- poznanie zasad przebiegu rekrutacji na stanowisku – kasjer, ekspedient, ustawiacz towarów (w wersji rozszerzonej),
- tworzenie okazji do wykazania się wiedzą i doświadczeniem dzieci.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- wie gdzie i w jaki sposób można zrobić zakupy,

- zadaje pytania sprzedawcy,
- potrafi obserwować,
- uważnie słucha i stara się zapamiętać jak najwięcej informacji,
- przestrzega norm i reguł obowiązujących podczas wspólnego wyjścia poza placówkę,
- wie na czym polega praca sprzedawcy,
- umie zaprezentować siebie jako pracownika,
- jest twórcze.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Maskotka Krasnal Złotóweczka, clipboard, ołówek i karta obserwacji dla każdego dziecka (załącznik nr 11)

METODY PRACY:

asymilacji wiedzy, praktycznego działania,

FORMY PRACY:

zbiorowe, grupowe, indywidualne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Nauczyciel przed wyjściem na wycieczkę odwiedza sklep, który mają odwiedzić dzieci i uprzedza o rozmowie ze sprzedawcą. Przedszkolaki przed wyjściem odbywają pogadankę na co mają zwrócić uwagę podczas spaceru – rodzaje sklepów, towary dostępne w nich, o co zapytać sprzedawcę, na co zwrócić uwagę, jak zachowywać się w miejscu publicznym.....

1. Spacer tematyczny po okolicy – odnajdowanie punktów sprzedaży detalicznej w najbliższym otoczeniu dzieci. Nazywanie tych punktów i sprawdzanie, jakie produkty można w nich kupić. Dzieci, o ile to możliwe mogą same wchodzić i sprawdzać, jakie towary można w nich kupić, wszyscy oglądają witrynę. Zadaniem dzieci jest przeprowadzenie rozmowy ze sprzedawcą, każde z nich ma przydzielone wcześniej pytanie (do jednego pytania 2-3 dzieci, można wcześniej je wyciąć i rozdać dzieciom) i zapamiętanie odpowiedzi oraz uzupełnienie podczas spaceru karty obserwacji dotyczącej rodzajów sklepów i towarów dostępnych w wizytowanym sklepie...

2. Przykładowe pytania do sprzedawcy, które mogą zadać dzieci sprzedawcy:

- *Jak się Pan/Pani nazywa?*
- *Co należy do Pana/Pani obowiązków?*
- *Jak wygląda zwyczajny dzień w pracy, od otwarcia do zamknięcia?*
- *Co najbardziej lubi Pan/Pani w swojej pracy?*
- *Co jest najtrudniejsze w pracy sprzedawcy?*
- *Czy dzieci robią w tym sklepie zakupy? Co kupują?*

- *Co można kupić za 1 zł?*
- *Jaki produkt jest najtańszy do kupienia w tym sklepie?*
- *Jaki produkt jest najdroższy do kupienia w tym sklepie?*
- *Co najczęściej klienci kupują?*
- *inne....*

3. Nauczyciel wspólnie ze sprzedawcą demonstrują transakcję kupna – sprzedaży, zadaniem dzieci jest zaobserwować jak wygląda taka transakcja oraz zwrócić uwagę na kluczowe zwroty.

4. Dzieci oglądają dostępne towary w sklepie i uzupełniają kartę obserwacji. Następnie dziękujemy za rozmowę i poświęcony im czas. Żegnają sprzedawcę.

5. Po powrocie do przedszkola dzieci dzielą się wrażeniami z Krasnalem Złotóweczką, co im się podobało podczas spaceru, co widziały, co znajdowało się w sklepach, jak wygląda praca sprzedawcy, czego się o niej dowiedziały....itp.

Trzymając Krasnalki w rękach wysłuchują piosenki „Krasnal Złotóweczka”.

6. Propozycja rozszerzenia treści, o ile nauczyciel będzie dysponował tego dnia czasem do wykorzystania. Zabawa – **„Rozmowa kwalifikacyjna na stanowisko ekspedienta/ekspedientki w nowootwartym sklepie ogólnospżywczym”**.

Nauczyciel lub wybrane przez niego dziecko prowadzi rozmowę z chętnymi dziećmi, które chciałyby pracować w sklepie, chętne dzieci siadają na krześle i po kolei odpowiadają na przykładowe pytania:

- Jak się Pan/Pani nazywa?
- Czy pracował/a Pan/Pani w tym zawodzie?
- Czy potrafi Pan/Pani obsługiwać kasę fiskalną?
- Co się Panu/Pani podoba w pracy sprzedawcy?
- Ile chciałby/ aby Pan/Pani zarabiać?
- Czy wstaje Pan/Pani wcześniej rano, żeby otwierać sklep punktualnie?
- Czy lubi się Pan/Pani uśmiechać i rozmawiać z ludźmi?

Można też prosić dzieci o rozwiązanie problemu sytuacyjnego (jednego) np.:

- Jak zachęciłby/zachęciłaby Pan/Pani klienta do kupienia jabłek (co by Pan/Pani powiedział/a)?
- Co by Pan/Pani zrobił/a gdyby dziecko chciało kupić papierosy?
- Co by Pan/Pani zrobił/a gdyby ktoś chciał ukraść lizaka?
- Co by Pan/Pani zrobił/a gdyby dziecko, które przyszło z mamą do sklepu zaczęło się awanturować, że chce dostać jajko niespodziankę?

Osoba prowadząca kończy rozmowę słowami (do wyboru):

Dziękuję za rozmowę, odezwę się niedługo i powiadomię, kto zostanie wybrany i będzie pracować w moim sklepie.

Lub:

Moim zdaniem najlepiej zaprezentował/a się ..... na stanowisko ekspedienta/ekspedientki, ponieważ.....

Lub:

Wszystkie dzieci po kolei wybierają osobę, która wypadła w rozmowie kwalifikacyjnej najlepiej i uzasadniają swój wybór.

Lub:

Krasnal Złotóweczka wybiera pracownika.

Uwaga:

Jeśli dzieciom podoba się ta zabawa można przeprowadzić rekrutację na stanowisko kasjera, ustawiacza towaru, ochroniarza, pomocnika sprzedawcy .

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 3.

TEMAT ZAJĘĆ: **Bawimy się w sklep**

CZAS TRWANIA: 3x25 minut

CEL GŁÓWNY:

- poznanie zasad transakcji kupno – sprzedaż w praktyce,
- doskonalenie umiejętności liczenia i posługiwania się pieniędzmi,
- rozumienie i stosowanie pojęć: sklep, sprzedawca, kasa produkt, towar, cena, paragon.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- zna pojęcia i poprawnie je stosuje: sklep, sprzedawca, kasa, produkt (towar), cena, paragon,
- rozumie, że ilość pieniędzy jest ograniczona,
- umie posługiwać się zwrotami grzecznościowymi, czekać na swoją kolej,
- próbuje liczyć pieniądze,
- zna różne rodzaje sklepów,

- umie współpracować z dziećmi w zabawie.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

wypełnione „Karty Obserwacji”, maskotki Krasnale Złotóweczki, sakiewki, monety dla każdego dziecka, koszyczki wiklinowe na zakupy, najlepiej dla każdego dziecka, zorganizowany kącik sklepowy(puste opakowania po produktach spożywczych, kosmetykach, butelki plastikowe, warzywa, owoce, pieczywo(atrapy), ceny towarów, artykuły spożywcze do odgadywania zmysłami np. jabłko, czekolada, mąka, cukier itp., gazetki reklamowe, katalogi produktów z poszczególnych sklepów, nożyce, klej, flamastry, farby, 4 – 5 arkuszy szarego dużego papieru, napisy globalne do odczytywania przez dzieci – SKLEP SPOŻYWCZY, ODZIEŻ I OBUWIE, ZABAWKI, MEBLE, DROGERIA, APTEKA (załącznik nr 10).

METODY PRACY:

waloryzacyjne, praktyczne, samodzielnego dochodzenia do wiedzy

FORMY PRACY:

Zbiorowa, indywidualna, grupowa

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Na podstawie „Kart Obserwacji” z poprzedniego dnia nauczyciel w kole na dywanie rozmawia z dziećmi na temat rodzajów sklepów oraz produktów, jakie można w nich kupić, nazywanie sklepów np. spożywczy, obuwniczy, kiosk, piekarnia, hipermarket, sklep z zabawkami itp. Odwoływanie się do osobistych doświadczeń dzieci, kiedy były z rodzicami na zakupach – co i gdzie, kupowały? itp.

2. Zabawy taneczne do słów i melodii piosenki „Krasnal Złotóweczka”, dzieci tańczą swobodnie w zespołach, w których zadawały pytania do sprzedawcy.

3. Zabawa ruchowo – naśladowcza „**Idziemy na zakupy – wracamy z zakupów**”

Dzieci naśladują pójście do sklepu z lekką, pustą siatką, a następnie powrót z zakupów z ciężką, pełną towarów torbą.

Wariant II: Dzieci naśladując robienie zakupów wkładają do siatki towary z danego sklepu np. odzieżowego – czapkę, kurtkę, rajstopy....; spożywczego – cukier, mleko, ser, chleb....itp.

4. Zabawa: „**Czego brakuje na półce sklepowej?**”

Nauczyciel układa w szeregu artykuły (do 5 sztuk) np. ze sklepu obuwniczego 5 butów dzieci; następnie ze sklepu warzywniczego – 5 warzyw, z księgarni 5 książek itp. Dzieci nazywają i przeliczają przedmioty, nazywają sklep, z którego

pochodzą przedmioty. Następnie wskazane dziecko zamyka oczy i jeden przedmiot znika.

(Wariant II: Jeden z przedmiotów zmienia swoje miejsce).

Wybrane dziecko odgaduje, co znikło lub co zmieniło swoje miejsce.

5. Przypomnienie dzieciom scenki kupujący – sprzedający ze sklepu, w którym wszyscy byli poprzedniego dnia. Odegranie w parach „na sucho” sprzedaży np. lizaka, gdzie jedno dziecko jest klientem, a drugie sprzedającym, następnie zamiana ról, by każde dziecko mogło się sprawdzić w roli zarówno kupującego, jak i sprzedającego.

6. Zorganizowanie kącika sklepowego w sali – ułożenie (pustych) opakowań, pudełek, butelek plastikowych itp.; zorganizowanie lady sklepowej, kasy. Wybranie osoby, która będzie sprzedawcą i kasjerem, wycenienie produktów. Wybór może być na podstawie wyliczanki:

*Mierzymy, ważymy,
za towary płacimy
monetami, banknotami,
już pieniądze wykładamy.*

Rozdanie dzieciom sakiewek i tej samej ilości pieniędzy np. 3 szt. po 1 zł, 1 szt. po 2 zł, 1 szt. po 5 zł i jeden banknot po 10 zł. Zabawy tematyczne z wykorzystaniem papierowych banknotów i monet z podziałem na role. Dzieci ustawiają się w kolejkę, dokonując zakupów wybranych towarów, płacąc za nie monetami z sakiewki. Zwrócenie uwagi na używanie form grzecznościowych. Zabawa trwa do momentu wydania pieniędzy. Następnie dzieci siadają w kole i pokazują zakupione towary Krasnalowi Złotóweczce, nazywając poszczególne produkty i przeliczając je.

7. Zabawa „**Co Krasnal Złotóweczka kupił w sklepie?**”

Rozpoznawanie artykułów spożywczych po dotyku (np. ołówek, lalka, książka), smaku (np. czekolada, jabłko, sól) i zapachu (np. pomarańcza, mydło, cebula). Dzieci podają nazwę odgadniętej rzeczy i podają rodzaj sklepu, w którym można kupić taki towar.

8. Zabawa ruchowa „**Dostawa towaru**”

Dzieci losują emblematy z nominałami 1zł, 2zł, 5 zł. Wylosowane nominały wyznaczają przynależność do grupy. Każdej grupie przyporządkowany jest jeden z rodzajów sklepów: sklep spożywczy, drogeria i warzywniak. Każdej drużynie nauczyciel przyporządkowuje towary (po jednym dla osoby) możliwe do kupienia w tym sklepie. Zadaniem dzieci jest przenoszenie towarów w określony sposób np. w prawym ręku, na czworaka, w podskokach, w zębach, pomiędzy kolanami, pod pachą, na głowie... po wyznaczonym torze np. wzdłuż dywanu.

9. Wykonanie collagu pod hasłem „**Sklep**” - wycinanie nożyczkami z przygotowanych wcześniej gazetek reklamowych, katalogów, folderów, malowanie półek i innych akcesoriów sklepowych farbą, kredkami, flamastrami. Praca w małych zespołach, przyklejenie nazw sklepów na szarym papierze - SKLEP SPOŻYWCZY, ODZIEŻ I OBUWIE, ZABAWKI, MEBLE, DROGERIA. Zorganizowanie wystawy prac dzieci.

10. Rozmowa indywidualna każdego dziecka ze swoim Krasnalem na temat wrażeń z przebytego dnia. Jeżeli, któreś dziecko chce może w środku koła przeprowadzić rozmowę z Krasnalem Złotóweczką.

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 4.

TEMAT ZAJĘĆ: **Odwiedzamy świat pieniędzy**

CZAS TRWANIA: 2x25 minut

CEL GŁÓWNY:

- poznanie sposobów oszczędzania i przechowywania pieniędzy,
- poszerzenie słownictwa czynnego i biernego z zakresu ekonomii,
- rozwijanie sprawności rąk w toku wykonywania prac plastycznych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- przestrzega ustalonych norm i zasad,
- jest spostrzegawcze,
- doskonali umiejętności komunikacyjne,
- wie jak wygląda i do czego służy bankomat,
- rozpoznaje wygląd poszczególnych monet oraz ich wartość,
- doskonali umiejętność posługiwania się nożyczkami,
- dba o estetykę prac plastycznych.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

maskotki Krasnale Złotóweczki dla każdego dziecka, nagranie CD z piosenką „Krasnal Złotóweczka”, żetony monet 1,2,5 zł i banknot 10 zł do zabawy ruchowej, karta pracy i nożyczki dla każdego dziecka, klej, flamastry / kredki, plakat z bankomatem (można wykorzystać też kalkulator z dużym wyświetlaczem), karty bankomatowe, gra memory (załącznik nr 12), szablony świnki – skarbonki (załącznik nr 13)

METODY PRACY:

asymilacji wiedzy, praktyczne, waloryzacyjne, samodzielnego dochodzenia do wiedzy

FORMY PRACY:

Indywidualna, grupowa, zbiorowa

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Wysłuchanie piosenki „Krasnal Złotóweczka” – zachęcanie do włączania się do wspólnego śpiewu.

2. Zabawa ruchowa: **„Wskocz na monetę”** z wykorzystaniem wersji instrumentalnej piosenki „Krasnal Złotóweczka”

Na dywanie nauczyciel rozkłada żetony (po 3) monet 1, 2, 5 złotych, oraz 3 sztuki banknotów 10 złotych. Na przerwę w muzyce dzieci wskakują na wymienioną / pokazaną przez nauczyciela monetę. Może być kilka osób przy jednej monecie. Zabawa jest powtarzana kilkakrotnie.

3. Rozmowa tematyczna - szukanie odpowiedzi:

- Dlaczego ludzie oszczędzają pieniądze?
- (żeby mieć ich więcej, żeby kupić coś droższego, żeby pojechać na wakacje, żeby je mieć na wszelki wypadek.....)
- Jak można oszczędzać, przechowywać, gromadzić pieniądze? (lokata, akcje/obligacje, „skarpeta”, skarbonka, portfel, sejf...)
- Który sposób wydaje się wam najbardziej bezpieczny i korzystny?

Nauczyciel może zapisywać w formie piktogramów odpowiedzi dzieci na tablicy lub na dużym arkuszu szarego papieru.

4. Wykonanie pracy **„Świnka – skarbonka”**

Dzieci dostają kartę pracy i wycinają poszczególne elementy nożyczkami, składają elementy według wzoru.

5. Zabawa **„Znajdź monetę”** z wykorzystaniem wersji instrumentalnej piosenki „Krasnal Złotóweczka”

Nauczyciel rozkłada po sali w widocznych miejscach różne monety 1, 2, 5 zł i banknoty 10 zł, na przerwę w muzyce dzieci mają przynieść wywołany przez

nauczyciela nominał. Może zdarzyć się tak, że monet będzie mniej lub więcej niż dzieci, wtedy tylko dzieci z obdarzone większym refleksem przynoszą wskazany pieniądz.

6. Rozmowa tematyczna:

- Skąd się biorą pieniądze? (- za pracę zarobkową, ale nie za każdą np. za wyrzucenie śmieci, ugotowanie obiadu – nie dostajemy pieniędzy, kieszonkowe, prezent np. od babci),
- Czym płacimy? (- pieniędzmi, karta kredytową, kartą płatniczą, czekiem),
- Co to jest bankomat? (Aby wyjąć pieniądze z bankomatu, trzeba je najpierw zarobić, czyli mama i tata muszą chodzić do pracy. Nie można wziąć więcej, niż jest na koncie, bo zaciągnie się kredyt i trzeba będzie oddać więcej bankowi, niż się wzięło. Bankomat, to nie czarodziejska skrzynka, z której można wyczarować każdą ilość pieniędzy).

Demonstracja ilustracji przedstawiającej bankomat.

7. Zabawa „**Bankomat**”

Dzieci ozdabiają karty bankomatowe według swojego pomysłu, podpisują je samodzielnie lub z pomocą nauczyciela. Na karcie ukryty jest czterocyfrowy ciąg cyfr PIN (może być napisany markerem lub przyklejony do karty za pomocą taśmy malarskiej lub innej taśmy klejącej). Zadaniem dzieci jest zapamiętać ten ciąg cyfr, bo inaczej nie wypłacą pieniędzy z bankomatu. Po kolei dzieci podchodzą do atrapy bankomatu i wbijają ciąg cyfr. Do zabawy można wykorzystać kalkulator z dużym wyświetlaczem. Nauczyciel kontroluje prawidłowość operacji.

8. Gra memory

Nauczyciel rozkłada na stoliku lub dywanie wszystkie kartoniki rysunkami do dołu. Zadaniem dzieci jest odnalezienie par, dwóch identycznych ilustracji. Każde dziecko po kolei odkrywa 2 kartoniki. Temu, komu udało się odnaleźć parę otrzymuje bonusową kolejkę(odkrywa jeszcze raz 2 kartoniki). Przedszkolaki podnosząc kartoniki nazywają to, co na nich jest narysowane. Zabawa kończy się, kiedy wszystkie pary zostaną odnalezione. Wtedy też następuje wyłonienie zwycięscy – jest nim osoba, która ma największą ilość par.

9. Rozmowa indywidualna każdego dziecka ze swoim Krasnałem na temat wrażeń z dzisiejszego dnia. Próba wytłumaczenia mu, co ludzie robią z pieniędzmi i dlaczego?

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 5.

TEMAT ZAJĘĆ: **Żegnamy Krasnalą Złotóweczkę**

CZAS TRWANIA: 2x25 minut

CEL GŁÓWNY:

- utrwalenie znajomości słów piosenki,
- umuzykalnianie dzieci,
- ćwiczenia językowe,
- doskonalenie sprawności rąk i dbanie o estetykę prac plastycznych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- zna słowa piosenki,
- jest aktywne i twórcze w zabawie,
- doskonali analizę i syntezę słuchową,
- umie przedstawić wydarzenia w formie rysunkowej.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

maskotki Krasnalą Złotóweczki dla każdego dziecka, nagranie CD z piosenką „Krasnal Złotóweczka”, emblematy monet do powieszenia na szyję dziecka (załącznik nr 8), duże pudełko kartonowe Krasnalą Złotóweczki, kartki A 4, kredki.

METODY PRACY:

Samodzielnego dochodzenia do wiedzy, waloryzacyjne, praktyczne

FORMY PRACY:

indywidualna, zbiorowa

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Wspólne śpiewanie piosenki „Krasnal Złotóweczka” – próba włączania się do grupowego śpiewania.

2. Posłuchajcie kolejno wypowiedzianych sylab i odpowiedzcie, co to za słowo:

e – ko – no – mia

pra – co – wać

o – szczę – dzać

pa – no – wać

ku – po – wać

3. Posłuchajcie wyrazów i odpowiedzcie, które wyrazy się rymują:

Złotóweczka – oszczędności

sprawa – zabawa

planować – pracować

pieniążki – tajemnice

4. Krasnoludki bardzo by chciały nauczyć się naszej piosenki, ale ciągle zapominają niektórych słów. Posłuchajcie i uzupełnijcie tekst słowami piosenki (nauczyciel może śpiewać tekst):

Ekonomia.....ale dla mnie.....

Chociaż lat .....wiele umiem.....

Jak oszczędzać jak .....jak.....to Krasnala.....

Jak pieniądze.....jak.....i.....

te i inne .....odkrywamy.....

To z Krasnałem.....monet można.....

Potem oszczędności.....i zakupy.....

5. Rozmowa tematyczna o tym, czego dzieci nauczyły się, dowiedziały od Krasnala Złotóweczki, co im się podobało?

6. Zapakowanie pudełka Krasnalowi Złotóweczce, podziękowanie mu piosenką.

Taniec z monetami (trzymanymi w dłoniach) do słów piosenki „Krasnal Złotóweczka”, akcentowanie pierwszego taktu, poprzez podniesienie monet do góry.

Wariant II: Ustawienie w parach i na pierwszy takt klaśnięcie w dłoń partnera.

Lub: zabawa w parach według pomysłu dzieci inspirowana treścią piosenki.

7. Nauczyciel buduje opowieść tajemniczą typu: *Krasnal dzisiejszej nocy opuści nasze przedszkole i uda się zdać sprawozdanie ze swojego zadania Królowi Ekonomiuszowi Wielkiemu. Pożegnajmy małych pomocników Krasnala Złotóweczki. Ale nie martwcie się jeszcze nas odwiedzą, mamy to obiecane od samego Króla Ekonomiusza...*

A teraz proszę, żeby każde z was narysowało, co się działo w tym tygodniu w naszej grupie, Krasnal Złotóweczka dołączy to do sprawozdania i na pewno spodoba się to jego Królowi. Włożenie rysunków do bagażu Krasnala Złotóweczki.

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

III. Konspekty zajęć z cyklu „PRZEDSIĘBIORCZY PRZEDSZKOLAK” przeznaczone dla dzieci pięcioletnich (lutym)

Konspekt 1.

TEMAT ZAJĘĆ: **Poznajemy historię pieniędzy**

CZAS TRWANIA: 2x30 minut

CEL GŁÓWNY:

- przypomnienie, utrwalenie założeń Projektu oraz maskotki Krasnala Złotóweczki,
- utrwalenie piosenki pt.: „Krasnal Złotóweczka”
- zapoznanie z historią pieniądza (etapy jego rozwoju),
- doskonalenie umiejętności układania historyjek obrazkowych, rozwijanie pamięci dziecka,
- rozwijanie inwencji twórczej dziecka oraz jego wyobraźni.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- potrafi zaśpiewać piosenkę pt.: „Krasnal Złotóweczka” z podkładem muzycznym, zna melodię i słowa,
- wymyśla ilustrację ruchową do piosenki,
- wie, jakie są kolejne etapy rozwoju pieniądza,
- potrafi ułożyć po kolei historyjkę obrazkową, dostrzega następstwa przyczynowo – skutkowe,
- reaguje na sygnał umowny.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

1. konwencjonalne:

maskotka Projektu Krasnal Złotóweczka, maskotki Krasnali dla dzieci, list od Króla Krasnali Ekonomiusza Wielkiego (załącznik nr 9), ilustracje – etapy rozwoju pieniądza A4 (załącznik nr 14), zestaw obrazków do ułożenia historyjki o rozwoju pieniądza dla każdego dziecka (załącznik nr 15), zawieszki na szycie z obrazkami – bydło, stare monety, pieniądz papierowy, karta do bankomatu (po 8 sztuk każdego) (załącznik 16),

2. niekonwencjonalne:

nagranie CD z piosenką „Krasnal Złotóweczka” (wersja wokalna – instrumentalna i instrumentalna), prezentacja multimedialna pt.: „Historia pieniądza” wraz z komentarzem słownym dla nauczyciela

METODY PRACY:

asymilacji wiedzy, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, praktyczne

FORMY PRACY:

grupowe, indywidualne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Nauczycielka przedstawia dzieciom gościa, który będzie towarzyszem zabaw w tym tygodniu oraz rozdaje dzieciom małych pomocników - Krasnalki Złotóweczki. Odczytuje list, z którym przybył do dzieci Krasnal:

Drogie dzieci,

ponownie wysyłam do was zastęp moich pomocników – Krasnali Złotóweczek z ważnym zadaniem. Już wiele wiecie i umiecie w dziedzinie ekonomii, na przykład: odróżniacie monety, wiecie co i jak można oszczędzać, wiecie jak funkcjonuje sklep i jak należy się w nim zachować oraz co to znaczy kupno i sprzedaż, rozumiecie, że ilość pieniędzy jest ograniczona i skąd bierzemy pieniądze na zakupy...ale to jeszcze nie wszystko. Krasnale przygotowały dla Was nowe zadania. Czeka Was odkrywanie kolejnych tajemnic pieniądza. Mam nadzieję, że i tym razem będzie to dla was miła zabawa!

z pozdrowieniami

EKONOMIUSZ WIELKI

Król Krasnali.

2. Powitanie Krasnali i dzieci zabawą „**Wszyscy są, witam was...**”

Dzieci dobierają się w pary wraz z Krasnalami i uczą maskotki piosenki wraz z pokazywaniem:

„ Wszyscy są, - klaśnięcie w swoje dłonie, następnie prawa dłoń w prawą dłoń partnera,

witam was - klaśnięcie w swoje dłonie, następnie lewa dłoń w lewą dłoń partnera,

zaczynamy, - klaśnięcie w swoje dłonie, następnie prawa dłoń w prawą dłoń partnera,

bo już czas - klaśnięcie w swoje dłonie, następnie lewa dłoń w lewą dłoń partnera,

jestem ja - wskazanie oburącz na siebie,

jesteś ty – wskazanie oburącz na partnera

raz dwa trzy – trzykrotne uderzenie dłońmi w dłonie partnera.

Zabawę można powtórzyć trzykrotnie. Dzieci tańczą wraz z maskotkami Krasnali.

3. Oglądanie prezentacji multimedialnej pt.: „Historia pieniądza” wraz z komentarzem nauczycielki. Zapoznanie z następującymi pojęciami - kolejne etapy rozwoju pieniądza:

- Barter
- Płacidła
- Kruszcze i drogocenne kamienie
- Złote i srebrne monety
- Banknoty zabezpieczone złotem (pieniądz kruszcowy)

- Pieniądz papierowy
- Pieniądz plastikowy i elektroniczny

Rozmowa z dziećmi nt. obejrzonej prezentacji, uporządkowanie i utrwalenie zdobytej wiedzy z wykorzystaniem ilustracji dotyczących kolejnych etapów rozwoju pieniądza - załącznik III.1.1.

4. Przypomnienie i utrwalenie piosenki pt.: „Krasnal Złotóweczka”. Dzieci wysłuchują piosenki odtwarzanej z płyty CD (wersja wokalna – instrumentalna). Następnie samodzielnie śpiewają piosenkę do podkładu instrumentalnego. Kolejnym etapem jest śpiew wraz z dowolną ilustracją ruchową.

5. Praca przy stolikach **„Historyjka o pieniądzach”**

Każde dziecko dostaje zestaw 5 - 6 obrazków ilustrujących kolejne etapy rozwoju pieniądza (załącznik III.1.2). Zadaniem dzieci jest ułożenie obrazków we właściwej kolejności.

6. Zabawa **„Sakiewka pełna pieniędzy”**

Dzieci siedzą na krzesłach w kole. Każde dziecko ma przydzieloną jedną zawieszkę (załącznik III.1.3) przedstawiającą, któryś z etapów rozwoju pieniądza: wełna, stare monety, pieniądz papierowy, karta do bankomatu. Nauczycielka wywołuje różne dzieci zgodnie z obrazkami na zawieszkach, np.: stare monety – wtedy dzieci, które mają taką zawieszkę, wstają i zamieniają się miejscami. Tak samo dzieje się na hasło: karta do bankomatu, wełna, pieniądz papierowy, zaś na hasło: **sakiewka pełna pieniędzy** – wszystkie dzieci zamieniają się miejscami.

7. Dzieci siedząc w kręgu, trzymając Krasnala Złotóweczkę, opowiadają historię o pieniądzach.

W II części dnia dzieci mogą samodzielnie zilustrować historię rozwoju pieniądza na podstawie wiedzy zdobytej w I części dnia.

Zorganizowanie wspólnego oglądania prac w formie opowieści dla Krasnala o swojej pracy na forum grupy oraz wystawa twórczości dzieci.

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 2.

TEMAT ZAJĘĆ: **„Odkrywamy tajemnice pieniędzy”**

CZAS TRWANIA: 2x30 minut

CEL GŁÓWNY:

- poznanie siły nabywczej pieniądza, porównywanie wartości – 1zł, 2zł, 5zł, 10zł,
- rozwijanie umiejętności logicznego myślenia i formułowania wniosków,
- doskonalenie percepcji wzrokowej i umiejętności odczytywania symboli, znaków graficznych,
- nabywanie umiejętności klasyfikowania towarów ze względu na ich cenę i przeznaczenie, ustawianie w kolejności malejącej i rosnącej ceny,
- rozwijanie wyobraźni i umiejętności planowania pracy.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- rozumie, że za 1 zł kupi mniej towarów (tańsze towary) niż za 2zł czy za 5zł itd.,
- wie, że towary w sklepach można podzielić na tanie, drogie/droższe, najdroższe,
- potrafi sklasyfikować przykładowe towary ze względu na ich cenę i przeznaczenie,
- układa wybrane towary od najtańszego do najdroższego i odwrotnie (w zbiorach 3-elementowych),
- projektuje własny pieniądz z wykorzystaniem dostępnych materiałów.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

1. konwencjonalne:

maskotka Projektu Krasnal Złotóweczka, maskotki Krasnali dla dzieci, emblematy pokazowe 1, 2, 5 i 10zł, karty z napisem i wizerunkiem nominałów 1,2,5 zł i 10 zł (załącznik nr 17) oraz żetony 1,2,5 zł i 10 zł, 4 koszyczki, zdjęcia różnych produktów, które nadają się do klasyfikowania wg ceny i przeznaczenia (załącznik nr 18), kartki białe A3, kredki, pastele, nożyczki, papiery kolorowe itp., ilustracje produktów za 1zł i 10zł (załącznik nr 19).

2. niekonwencjonalne:

nagranie CD piosenki „Krasnal Złotóweczka” (wersja wokalna – instrumentalna i instrumentalna)

METODY PRACY:

asymilacji wiedzy, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, waloryzacyjne, praktyczne

FORMY PRACY:

zbiorowe, grupowe, indywidualne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zabawa ruchowa do piosenki „Krasnal Złotóweczka” wraz ze śpiewem w kole.

Dzieci idąc po kole śpiewają piosenkę i wykonują polecenia nauczycielki – ruchy ze stopniowaniem wysokości: tańczą krasnale, ludzie i wielkoludy.

2. Rozmowa kierowana w oparciu o doświadczenia dzieci na temat siły nabywczej pieniądza – porównywanie wartości pieniędzy (1, 2, 5 i 10zł), wprowadzenie przez nauczycielkę w temat rozmowy.

Pytania skierowane do dzieci:

- Czy jak mam 1 zł to jest mniej czy jest to więcej niż 2zł? (analogicznie pozostałe nominały),
- Czy za 1zł kupię mniej czy więcej niż za 5zł? (analogicznie pozostałe nominały),
- Jak myślicie, co mogę kupić za 1zł (prezentowanie ilustracji: jabłko, lizak, lody, bułka, długopis) i za 10zł? (ilustracje: farby, szczoteczka do zębów, książeczka, lalka, bombonierka)
- Nauczycielka prezentuje karty (wywieszenie na tablicy tematycznej), na których znajdują się odpowiednio: napis 1zł i wizerunek monety 1zł itd. – dzieci utrwalają i łączą obraz monety/banknotu z reprezentacją graficzną w formie napisu.

3. Zabawa ruchowa „**Segregowanie pieniędzy**”

Na dywanie rozsypane są napisy 1zł, 2zł, 5zł i 10zł oraz żetony tych nominałów. Zadaniem dzieci jest włożyć napisy i żetony do odpowiadających im koszyczków (kojarzenie napisu z wizerunkiem) – 4 koszyki rozmieszczone w sali (z przyklejonymi emblematami 1, 2, 5 i 10zł).

- propozycja dodatkowa: dzieci mogą przeliczyć monety zgromadzone w koszyczku

4. Zabawa dydaktyczna „**Robimy porządek w sklepie**” - klasyfikowanie towarów ze względu na ich cenę – tani, drogi/droższy, najdroższy.

Dzieci siedzą w kole, przed nimi zgromadzone są zdjęcia różnych produktów, które można poklasyfikować ze względu na cenę (6 różnych zestawów). Klasyfikowanie następuje w obrębie 1 zestawu.

ZESTAWY do klasyfikacji:

- I. farby, pizza, telewizor
- II. jabłko, buty, meble do pokoju
- III. długopis, książka, kurtka
- IV. odtwarzacz CD, pralka, dom
- V. hulajnoga, rower, samochód
- VI. pasta do zębów, klocki, narty

WERSJE ZABAWY:

- I wersja: układanie zdjęć w poszczególnych zestawach: tani, drogi, droższy, najdroższy (lub odwrotnie),
- Towary można również klasyfikować ze względu na ich przeznaczenie: spożywcze, sportowe, kosmetyczne itp.

Dyskusja nad pomysłami dzieci, podejmowanie prób wyciągania wniosków:

- każdy pieniądź (moneta, banknot) ma swoją wartość i za różne pieniądze można kupić różne rzeczy, np.: za 1 zł można kupić lizaka, ale nie można kupić zestawu w McDonalddie.. (nie wszystko można kupić za 1zł, 2zł itd...),
- jedne rzeczy są tańsze, a inne droższe i dlatego potrzeba na nie więcej pieniędzy,
- pieniądze w czasie zakupów są wydawane i nikt ich nie zwraca, dlatego się kończą i trzeba je zarabiać.

5. Zabawa tematyczna z wykorzystaniem ilustracji różnych towarów oraz puzzli, układanek związanych z tematem.

6. Praca plastyczna – **„Projektowanie własnego pieniądza”**.

Dzieci podejmują decyzję czy pracę plastyczną wykonają indywidualnie lub w grupach utworzonych wg sympatii. Wybierają z dostępnych materiałów te, z których wykonają pracę. Po zakończeniu prac nauczyciel z dziećmi przygotowuje wystawę prac. Wychowankowie opowiadają o swoich pracach.

6. Rozmowa indywidualna każdego dziecka ze swoim Krasnałem na temat *Co dzisiaj dowiedziały się dzieci w przedszkolu?*.

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 3.

TEMAT ZAJĘĆ: **Planujemy zakupy**

CZAS TRWANIA: 2x30 minut

CEL GŁÓWNY:

- nabywanie umiejętności planowania zakupów oraz ich wartościowania,
- klasyfikowanie towarów ze względu na ich ważność i przeznaczenie,
- rozumienie, że ilość pieniędzy jest ograniczona,
- zdobywanie/utrwalanie wiedzy dot. sklepu, kupowania, zachowania się w punktach usługowych,
- doskonalenie sprawności ruchowej oraz rozumienia pojęć wysoko – nisko,
- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo – ruchowej,
- kształtowanie świadomości ekologicznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- klasyfikuje towary ze względu na ważność i przeznaczenie,
- potrafi oceniać, co jest niezbędne, a bez czego można się obyć,
- wie, że nie może mieć wszystkiego, czego zapragnie,
- rozumie, że ilość pieniędzy jest ograniczona i dlatego istotne jest planowanie zakupów,
- zna pojęcia związane z robieniem zakupów, potrafi odpowiednio się zachować,
- porusza się zgodnie z poleceniem nauczyciela, stosuje się do umów słownych,
- potrafi właściwie posługiwać się nożyczkami, wycina starannie oraz przykleja we właściwe miejsce,
- umie składać papier zgodnie z instrukcją słowną oraz obrazkową,
- rozumie potrzebę używania papierowych toreb na zakupy.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

1. konwencjonalne:

rekwizyty do kącika tematycznego „Sklep”, maskotka Projektu Krasnal Złotóweczka, maskotki Krasnali dla dzieci, koszyk wiklinowy duży, zdjęcia/opakowania różnych produktów, które nadają się do klasyfikowania wg ważności i przeznaczenia, gazetki reklamowe, nożyczki, kleje, 2 arkusze szarego papieru, na jednym napis - produkty niezbędne, na drugim - produkty zbędne + oznaczenia (załącznik nr 20), 1 duży prostokąt papieru do wykonania torby/ 1 sztuka na dziecko (arkusz papieru pakowego lub jego połowa), samoprzylepne i zwykłe papiery kolorowe, instrukcja do wykonania torby papierowej (załącznik 21)

METODY PRACY:

asymilacji wiedzy, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, waloryzacyjne, praktyczne

FORMY PRACY:

zbiorowe, grupowe, indywidualne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zabawa w oparciu o opowieść ruchową – „**Praca w sklepie**”

Dzisiaj będziemy bawić się w sklep. Każdy z was będzie sprzedawcą. Rano wczesnie wstajemy/budzimy się, ziewamy, przeciągamy/, następnie idziemy do łazienki, gdzie czeka nas poranna toaleta/mycie zębów, twarzy, czesanie włosów przed lustrem/. Teraz się ubierzemy/dz. zakładają ubranka//, ojej, jak późno. Wychodzimy z domu i staramy się jak najszybciej dotrzeć do sklepu:

- jedni jadą samochodem - naśladowanie jazdy autem,
- inni rowerem - dz. kładą się na plecach, wymachy zgiętymi w kolankach nogami, a jeszcze inni szybciotko poruszają się pieszo.

O, jesteśmy już przed sklepem, zatrzymujemy się, otwieramy drzwi i zabieramy się do pracy. Musimy szybciotko umyć podłogę /dzieci w pozycji na czworakach, naśladują mycie podłogi raz prawą ręką, raz lewą ręką/. Teraz musimy wykręcić mocno szmatkę i czynność powtarzamy, aby podłoga była czysta. Wykręcamy szmatkę ponownie i odnosimy wiadro z wodą na zaplecze. Dopiero co umyta podłoga, a tu już przyjechał dostawca z towarem, dzieci naśladują przenoszenie towaru na regały /mogą to być klocki/, w miejsce wyznaczone przez nauczycielkę- raz ustawiają go wysoko na półce/wyciągając się na paluszkach jak najwyżej/, a raz na niższą półkę /wykonując skłon do przodu/. Wszystko gotowe, do otwarcia sklepu zostało jeszcze trochę czasu, więc sprawdzimy czy waga jest dobrze ustawiona- dzieci w pozycji siadu skrzyżnego, z ramionkami ugiętymi w łokciach- tworzące szale wagi, wykonują ruchy naprzemienne czyli podnoszą do góry delikatnie raz jedną rękę, raz drugą, aż w końcu ustawiają je na jednym poziomie. Wszyscy wstajemy, trochę się zmęczyliśmy, więc spokojnie oddychamy - wciąganie powietrza nosem i wypuszczanie ustami. Mieliśmy dziś pracowity ranek, lecz pora już wracać do przedszkola - dzieci z nauczycielką maszerują po kole, śpiewając dowolną piosenkę.

2. Nauczycielka prezentuje koszyk z zakupami, w którym znajdują się opakowania po różnych produktach lub ich zdjęcia. Dzieci nazywają wszystkie produkty, następnie dzielą je na grupy: spożywcze, przemysłowe – kosmetyczne, odzieżowe, zabawkowe – rozrywkowe.

Opowiadanie historyjki:

Zbliżają się urodziny Jasia i mama postanowiła upiec tort. Ponieważ zabrakło jej mąki, daje chłopcu pieniądze i prosi, aby poszedł do sklepu i ją kupił. W sklepie

Jaś kupuje sobie czekoladę i wraca do domu bez mąki, na którą już nie wystarczyło mu pieniędzy.

Rozmowa z dziećmi ukazująca konsekwencje nieprzemyślanych zakupów:

- *Co mama postanowiła zrobić na urodziny Jasia?*
- *Dlaczego mama wysłała Jasia do sklepu?*
- *Co Jasio kupił w sklepie?*
- *Czy mama upiecze teraz tort dla Jasia, dlaczego?*

Nauczycielka inicjuje rozmowę nt. wartościowania i planowania zakupów:

- *Czy wszystkie produkty, które widzicie są tak samo potrzebne i ważne?*
- *Które z tych produktów są potrzebne, niezbędne do życia? (np.: chleb, woda, ser, wędlina itp.)*
- *Bez których produktów można się obyć? Które nie są niezbędne do życia?*
- *Zastanówcie się: co musimy kupić w pierwszej kolejności? Co możemy kupić? Co chcielibyśmy kupić, jeśli będziemy mieć wystarczająco dużo pieniędzy?*

Przypomnienie, że ilość pieniędzy jest ograniczona, podkreślenie roli planowania zakupów – rzeczy niezbędne i zbędne.

3. Zabawa ruchowa „**Wysoko – nisko**”

Dzieci naśladują robienie zakupów, nauczycielka mówi, na jakiej półce znajdują się produkty: półka wysoka – dzieci wspinają się na palce i naśladują zdejmowanie towaru z półki, półka niska – dzieci kucają i naśladują zdejmowanie towaru z półki.

4. Praca **Co chcę kupić w sklepie?**

Przy stolikach dzieci przeglądają gazetki reklamowe. Wybierają i wycinają nożyczkami ze zgromadzonych gazetek te produkty, które dzieci chciałyby kupić w sklepie. Nazywają je, potem dzielą na te, które są niezbędne oraz na te, bez których można się obyć. Następnie dzieci naklejają produkty na arkusze szarego papieru odpowiednio oznaczone: jeden arkusz – produkty niezbędne, drugi – produkty zbędne.

5. Zabawa tematyczna w kąciku sklepowym „**Robimy zakupy**” – wykorzystanie zdobytych wiadomości i doświadczeń związanych z robieniem zakupów w praktycznej działalności. Stosowanie zwrotów grzecznościowych, czekanie na swoją kolej.

6. „**Torba na zakupy**” – wykonanie papierowych toreb na zakupy techniką origami zgodnie z instrukcją (zwrócenie uwagi na aspekt ekologiczny).

Ozdabianie toreb z wykorzystaniem wyciętych samodzielnie elementów z kolorowej folii samoprzylepnej, wycinanie i doklejanie uszu.

7. Rozmowa każdego dziecka ze swoim Krasnalem: *Co chciałbym/chciałabym sobie kupić w sklepie?*

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 4.

TEMAT ZAJĘĆ: **Wiemy, że każda praca się opłaca**

CZAS TRWANIA: 2x30 minut

CEL GŁÓWNY:

- utrwalenie nazw zawodów oraz atrybutów charakterystycznych dla tych zawodów,
- uświadomienie roli pracy w życiu człowieka oraz tego, że nie każda praca jest pracą w celach zarobkowych,
- rozwijanie wyobraźni dzieci, ćwiczenie pamięci,
- doskonalenie umiejętności logicznego myślenia oraz przewidywania skutków pewnych zjawisk,
- doskonalenie umiejętności współpracy, podziału zadań.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- zna wybrane zawody i atrybuty dla nich charakterystyczne,
- potrafi ruchem przedstawić wybrany zawód,
- kojarzy zawody z określonymi czynnościami,
- rozumie rolę pracy w życiu człowieka,
- wie, że praca jest za pieniądze, ale pieniądze otrzymujemy nie za każdą pracą (wolontariat, obowiązki domowe itp.),
- rozwija wyobraźnię, logiczne myślenie, przewiduje skutki działań/zjawisk,
- zgodnie i efektywnie współpracuje w grupie podczas wykonywania wspólnych zadań.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

1. konwencjonalne:

maskotka Projektu Krasnal Złotóweczka, maskotki Krasnali dla dzieci, ilustracje przedstawiające różne zawody oraz ich atrybuty, karty pracy (dowolne związane z tematem zajęć), 2 arkusze białego brystolu, pastele

2. niekonwencjonalne:
nagranie CD piosenki „Krasnal Złotóweczka”

METODY PRACY:

asymilacji wiedzy, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, waloryzacyjne, praktyczne

FORMY PRACY:

zbiorowe, grupowe, indywidualne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zabawa ruchowo - naśladowcza do piosenki „Krasnal Złotóweczka”
Dzieci ustawione w rozsypce bawią się wraz z maskotkami Krasnali i naśladują ruchy wykonywane przez nauczycielkę.
2. Zagadki obrazkowe „**Co to za zawód?**”
Nauczycielka prezentuje ilustracje przedstawiające różne zawody oraz charakterystyczne dla nich atrybuty pracy, zadaniem dzieci jest podanie nazwy zawodu i przyporządkowanie właściwego atrybutu.
3. Rozmowa kierowana w oparciu o doświadczenia dzieci, wykorzystanie burzy mózgów do poszukiwania odpowiedzi na pytania:
  - *Co to jest praca?*,
  - *Jakie są rodzaje pracy?* (praca zawodowa, praca domowa, wolontariat itp.),
  - *Czy za każdą pracę otrzymujemy pieniądze?*
  - *Dlaczego należy pracować nawet nie za pieniądze?*
  - *Dlaczego praca jest ważna?*
4. Zabawa z elementami pantomimy „**Zgadnij, kim jestem?**”
Dzieci siedzą na ławeczce. Każde dziecko zastanawia się, jaki zawód podoba mu się najbardziej. Za pomocą wyliczanki: *Mam pięć lat. Ty masz pięć. Do zabawy więc pędź. Raz, dwa, trzy! Bawisz się ty!* - wybieramy dziecko, które naśladuje ruchem wybrany przez siebie zawód, pozostałe dzieci odgadują i podają nazwę zawodu lub czynności. Dziecko po prezentacji swojej zagadki zajmuje miejsce na dywanie po przeciwległej stronie, a nauczyciel za pomocą wyliczanki wyznacza kolejne dziecko.
5. Wykonanie karty pracy wybranej przez nauczycielkę.
6. Zabawa w oparciu o opowieść ruchową na podstawie wiersza J. Tuwima „Wszyscy dla wszystkich” – dzieci wymyślają ruchy do tekstu czytanego przez nauczycielkę.

„Wszyscy dla wszystkich”

*Murarz domy buduje,
Krawiec szyje ubrania,
Ale gdzieżby co uszył,
Gdyby nie miał mieszkania?
A i murarz by przecie
Na robotę nie ruszył,
Gdyby krawiec mu spodni
I fartucha nie uszył.*

*Piekarz musi mieć buty,
Więc do szewca iść trzeba,
No, a gdyby nie piekarz,
To by szewc nie miał chleba.
Tak dla wspólnej korzyści
I dla dobra wspólnego
Wszyscy muszą pracować,
Mój maleńki kolego.*

7. Praca plastyczna „Co by było gdyby nikt nie pracował?”.

Dzieci losują obrazki. Te, które wylosowały takie same tworzą grupę. W zespole zastanawiają się Co by było gdyby nikt nie pracował? Następnie graficznie przedstawiają odpowiedź na to pytanie. Grupa ma do dyspozycji duży biały brystol oraz pastele. Wykonanie pracy przez grupy. Rozmowa na temat wykonanych prac. Wystawa prac.

8. Rozmowa z Krasnalem Złotóweczką na temat *Dlaczego człowiek chce i musi pracować? Jakie prace wykonuje w domu?*

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Konspekt 5.

TEMAT ZAJĘĆ: **Uważamy na promocje i reklamy**

CZAS TRWANIA: 2x30 minut

CEL GŁÓWNY:

- rozumienie pojęcia i roli reklam i promocji w sprzedaży,
- uświadomienie wpływu reklam i promocji na nasze wybory,
- uwrażliwienie na krytyczny odbiór reklam,
- kształtowanie postawy mądrego konsumenta.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- ilustruje tekst rymowanki określonym ruchem,
- odzwierciedla ruchem polecenia słowne,
- rozumie pojęcia: promocja, reklama,
- potrafi odróżnić informacje od emocjonalnej zachęty w reklamie,
- bardziej krytycznie ogląda reklamy,
- zna cele istnienia reklam i promocji
- wie, że z promocji należy korzystać rozsądnie – nie kupować wszystkiego, co jest w promocji.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

1. konwencjonalne:

maskotka programu Krasnal Złotóweczka, maskotki Krasnali dla dzieci, gazetki reklamowe (lub już wycięte produkty), karty z napisem i emblematem monet/banknotów (załącznik nr 17), napisy globalne do odczytywania przez dzieci – PROMOCJA, REKLAMA (załącznik nr 10), zestaw buziek (wesoła i smutna) dla każdego dziecka (załącznik nr 21)

2. niekonwencjonalne:

nagranie CD piosenki „Krasnal Złotóweczka”

METODY PRACY:

asymilacji wiedzy, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, waloryzacyjne, praktyczne

FORMY PRACY:

zbiorowe, grupowe, indywidualne

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zabawa ruchowa na rozpoczęcie – ilustracja ruchowa do słów rymowanki (proponujemy, aby dzieci nauczyły się jej na pamięć):

Mierzymy – pokazują ruch mierzenia miarką (wysokość, szerokość)

Ważymy – rękami imitują wagę szalkową

Za towary płacimy – ruch dawania pieniędzy z portfela

Monetami – rysowanie kół w powietrzu

Banknotami – rysowanie prostokątów w powietrzu

Już pieniądze wykładamy – prawa dłoń uderza w lewą (ta w pozycji poziomej – „leniwe brawo”)

2. Stworzenie wspólnie z dziećmi stoisk sklepowych z wyciętych (najlepiej poprzedniego dnia), ilustracji towarów z gazetek z reklamami. (Ważne, aby jednakowych towarów na każdym stoliku było dużo). Oglądanie z dziećmi utworzonych stoisk np. sprzęt AGD, zabawki, artykuły spożywcze, odzież, owoce i warzywa. Wspólne zastanowienie się, których towarów w danym stoisku jest najwięcej i co możemy zrobić, aby jak najszybciej je sprzedać. Wprowadzenie promocji na te, których jest najwięcej (ustawiamy przy nich napis i cenę np. 1 zł). Za pozostałe towary w sklepie będziemy płacić więcej, np. 2 żetony. Dzieci otrzymują po 15 żetonów i dokonują zakupów.

- Dzieci siadają w kręgu, układają przed sobą zakupione „towary”.
- Rozmowa o tym:
  - *Czego i ile kupiliśmy?*
  - *Czy wszystko jest nam potrzebne? (np. Po co w domu trzy telewizory w domu, ale trzy jogurty z dobrą datą ważności na pewno się przydadzą),*
  - *Czy warto kupować produkty w promocji?*

3. Zabawa „**Prawda i fałsz**” o promocjach i reklamach.

Każde dziecko ma do dyspozycji 2 buźki na patyczkach (wesołą i smutną). Nauczycielka czyta zdania, jeżeli dzieci uznają, że to fałsz podnoszą w górę smutną buźkę, jeżeli to prawda – buźka wesoła.

Przykładowe zdania:

Reklama zawsze mówi prawdę.

Zanim kupisz produkt z promocji, powinieneś się dobrze zastanowić czy jest ci potrzebny.

Promocyjne ceny to często pułapka.

Dzieci powinny chodzić na zakupy z osobą dorosłą.

Zawsze warto kupować reklamowane produkty.

4. Zabawa ruchowa „**Moneta – banknot**”

Dzieci poruszają się w rytmie muzyki. Na pauzę w muzyce wychowankowie stosują się do polecenia nauczycielki:

- moneta – zwijają się w kłębek na dywanie,
- banknot – kładą się płasko, na plecach.

5. Praca w grupach „**Nasza reklama**” – odtworzenie wybranej, znanej dzieciom reklamy

- Rozmowa wprowadzająca nt. reklam – jakie są elementy charakterystyczne, z czego się składają itd.,
- Dzielimy grupę na 3-4 osobowe zespoły. Każdy zespół wybiera jedną, znaną reklamę,

- Zespoły przygotowują reklamy (scenki, plakaty itp.) i prezentują je przed gronem ekspertów (reszta grupy),
- Eksperci oceniają, co jest informacją w reklamie, a który element nie jest zgodny z rzeczywistością (np. rysunek na etykiecie soku nie jest filmem animowanym i żaden stworek z niego nie przedostaje się do realnego świata) - *ten element działania może wymagać znacznej pomocy nauczyciela.*

6. Wspólny śpiew piosenki „Krasnal Złotóweczka” z towarzyszeniem akompaniamentu stworzonego przez dzieci z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych.

7. **„Mini quiz wiedzy ekonomicznej”** – przypomnienie/utrwalenie wiedzy zdobytej wcześniej. Dzieci zostają podzielone na 2 grupy za pomocą monety. Każdy po kolei rzuca monetą i w ten sposób powstanie grupa: 1 – awers, 2 – rewers. Dzieci odpowiadają na pytania zadawane przez nauczycielkę – decyduje kolejność zgłoszeń. Za każdą prawidłową odpowiedź przyznawany jest 1 punkt. Drużyna, która otrzyma większą liczbę punktów wygrywa.

Przykładowe pytania:

- Co to jest pieniądz?
- Czym się różni moneta od banknotu?
- Jak można oszczędzać pieniądze?
- Co to znaczy kupować?
- Co to znaczy sprzedawać?
- W jaki sposób możemy płacić za to co kupujemy?
- Jakie znacie rodzaje sklepów?
- Skąd bierzemy pieniądze na zakupy?
- Zagadki dot. zawodów:

Choć to nie rolnik, lecz rolę ma. Często w teatrze lub w filmie gra. (aktor)

Kto w białym fartuchu przez dzień cały czeka, czy ktoś go poprosi o sprzedanie lekarstw? (aptekarz)

Na stoliku mam nożyce, gdy je sprytnie w ręce chwycę, gdy przy pracy się uwinę, wnet ostrzygę ci czuprynę. (fryzjer)

Kto w autobusie nie usiądzie w tyle i choć często jeździ, nie płaci za bilet? (kierowca)

Z troską pochyla się nad tobą, bo wie, jak zмагаć się z chorobą. Lek ci zapisze czasem gorzki, mierzy ci temperaturę i martwi się, gdy idzie w górę. (lekarz)

Kto na skrzyżowaniu bez obawy staje, bo zatrzyma ręką auta i tramwaje? (policjant)

- Co to jest praca?
- Jakie znacie rodzaje pracy?
- Czy za każdą pracę otrzymujemy pieniądze?
- Po co istnieją reklamy?
- Co to takiego jest promocja?

9. Nauczyciel gratuluje dzieciom wiedzy. Przekazuje wszystkim dzieciom dyplomy od Ekonomiusza Wielkiego, Króla Krasnali.

10. Dzieci opowiadają Krasnalowi Złotóweczce *Co miłego wydarzyło się dzisiaj w przedszkolu?*

11. Spakowanie i pożegnanie Krasnali

Notatki dla nauczyciela:

Podobało się	
Moja propozycja	

Wykaz załączników – pomoce dydaktyczne
(dostępne na pendrive)

- Załącznik nr 1** - ilustracje na tablice 1 zł awers-rewers
- Załącznik nr 2** - zawieszki 1zł awers-rewers
- Załącznik nr 3** - domino 1zł
- Załącznik nr 4** - ilustracje awers-rewers do hula – hopu
- Załącznik nr 5** - puzzle 1zł
- Załącznik nr 6** - mapa myśli *Co oszczędzamy?*
- Załącznik nr 7** – karta lidera oszczędzania
- Załącznik nr 8** - emblematy monet do powieszenia na szyję dziecka – nominały 1 zł, 2 zł, 5 zł
- Załącznik nr 9** - list od Króla Krasnali Ekonomiusza Wielkiego 4 wersje
- Załącznik nr 10** – napisy globalne
- Załącznik nr 11** - karta obserwacji dla każdego dziecka
- Załącznik nr 12** – gra memory
- Załącznik nr 13** – szablon świnki – skarbonki
- Załącznik nr 14** - ilustracje – etapy rozwoju pieniądza A4
- Załącznik nr 15** - zestaw obrazków do ułożenia historyjki o rozwoju pieniądza dla każdego dziecka
- Załącznik nr 16** - zawieszki na szyję z obrazkami – bydło, stare monety, pieniądz papierowy
- Załącznik nr 17** - karty z napisem i emblematem monet/banknotów
- Załącznik nr 18** - ilustracje różnych produktów do klasyfikowania wg ceny i przeznaczenia
- Załącznik nr 19** - ilustracje produktów za 1zł i 10zł
- Załącznik nr 20** – oznaczenia arkuszy
- Załącznik nr 21** - instrukcja do wykonania torby papierowej
- Załącznik nr 22** – zestaw buziek (wesoła i smutna)
- Załącznik nr 23** – tekst piosenki „Krasnal Złotóweczka”

Słownik pojęć podstawowych podczas realizacji projektu „Przedsiębiorczy przedszkolak”

Pieniądze – materialne lub niematerialne środki, które można wymienić na usługę

Bilon – monety, którymi płacimy za produkty i usługi

Awers i rewers (łac.) - to dwie strony jakiegoś zdobionego przedmiotu płaskiego, pokrytego jedno- lub dwustronnie malowidłem, grafiką lub drukiem, zawierającego płaskorzeźbę, wizerunek wykonany metodą rycia, kucia lub zdobionego w jeszcze inny sposób

Awers - przednia strona monety, na której w Polsce znajduje się godło – **orzeł**

Rewers – tylna strona monety, na której znajduje się nominał określający wartość monety; potocznie określanymi **reszką**

Monety – przeważnie metalowe znaki pieniężne, o określonej formie, opatrzone symbolem

Jeden złoty - moneta o wartości jednego złotego (tzw. Złotówka)

Jeden grosz – moneta o wartości jednego grosza (tzw. Grosz)

Kupno - nabycie dóbr lub praw drogą (pisemnej, bądź ustnej) umowy

Sprzedaż - nabycie dóbr lub praw drogą (pisemnej, bądź ustnej) umowy

Kasa fiskalna - urządzenie elektroniczne, służące do rejestracji obrotu oraz kwot podatku należnego ze sprzedaży detalicznej

Sprzedawca - osoba fizyczna lub prawna dokonująca sprzedaży dóbr materialnych i/lub usług, oferując je nabywcy

Ekspedient - osoba fizyczna lub prawna dokonująca sprzedaży dóbr materialnych i/lub usług, oferując je nabywcy

Formy oszczędzania – 1) przechowywanie pieniędzy niewydajnych np. na rachunku bankowym, lokatach bankowych, akcjach i obligacjach czy funduszach inwestycyjnych; 2) oszczędzamy pieniądze poprzez oszczędzanie wody, światła, papieru czy zdrowia

Ekonomia - nauka społeczna analizująca oraz opisująca produkcję, dystrybucję oraz konsumpcję dóbr

Bank – osoba prawna wykonująca działalność gospodarczą, polegającą na przyjmowaniu depozytów, udzielaniu kredytów, wydawaniu instrumentów pieniądza elektronicznego oraz innych czynności, określonych przepisami ustawy Prawo bankowe i wymienionych w statucie banku

Bankomat- automatyczne urządzenie służące przede wszystkim do wypłaty gotówki za pomocą magnetycznej lub inteligentnej (mikroprocesorowej, chipowej) karty płatniczej. Obecnie bankomaty służą także do drukowania potwierdzeń, dostarczania informacji o stanie konta, przyjmowania wpłat na konto itp. operacji

Banknoty/Banknot - (niem. Banknote, ang. bank-note – kwit bankowy) to pieniądz papierowy emitowany przez centralny bank emisyjny. Jest to pieniądz symbolizujący określoną wartość niepokrytą w jego wartości materialnej

Nominał - wartość środka pieniężnego nadawana przez emitenta czyli tego, kto wyprodukował monetę lub banknot

Wartość - koszt mierzona środkiem rozliczeniowym np. pieniądzem/walutą

Waluta - (jednostka monetarna) – pojęcie używane zamiennie z pojęciem pieniądza. Jednak nazwę waluta stosuje się przede wszystkim w kontekście wymiany międzynarodowej

Sklep spożywczy- sklep, w którym można nabyć produkty żywnościowe - jedzenie

Sklep obuwniczy - sklep, w którym można nabyć buty

Sklep meblowy - sklep, w którym można nabyć meble

Sklep z zabawkami - sklep, w którym można nabyć zabawki

Apteka - sklep, w którym można nabyć leki

Drogeria - sklep, w którym można nabyć kosmetyki, środki pielęgnacji białą itp.

Księgarnia - sklep, w którym można nabyć książki

Karta płatnicza/bankomatowa - pozwala na podejmowanie gotówki z bankomatu lub dokonywanie bezgotówkowych płatności za towary i usługi

Karta kredytowa - karta płatnicza, z którą związane jest przyznanie limitu kredytowego

Kredyt/pożyczka - umowa zawarta w formie pisemnej pomiędzy bankiem a kredytobiorcą. Bank zobowiązuje się udostępnić określoną kwotę na określony cel oraz czas a kredytobiorca zobowiązuje się wykorzystać kredyt zgodnie z jego przeznaczeniem oraz zwrócić pobraną kwotę wraz z należnym bankowi wynagrodzeniem w postaci prowizji i odsetek

Lokata – pieniądze złożone w banku na określony czas. Po tym okresie bank w nagrodę za obracanie pieniędzmi wypłaca odsetki, czyli wynagrodzenie za oszczędzanie

Finanse – dziedzina ekonomii zajmująca się zagadnieniami związanymi z pieniędzmi

Historia – nauka, która zajmuje się badaniem przeszłości

Rozwój – długofalowy proces przemian

Barter – to wymiana bezgotówkowa, czyli towar (bądź usługa) za towar.

Pieniądze papierowe – **banknoty**

Praca – działalność człowieka, miara wysiłku włożona w osiągnięcie jakiegoś celu

Zawód – zbiór czynności wyodrębniony z całościowego stosunku pracy społecznej, wymagający pewnych kompetencji

Płaca – inaczej: pensja, wynagrodzenie, zapłata, gratyfikacja - wypłaty pieniężne oraz wartość tzw. świadczeń w naturze, wypłacana pracownikom

Wolontariat - (łac. voluntarius - dobrowolny) dobrowolna, bezpłatna, świadoma praca na rzecz innych lub całego społeczeństwa, wykraczająca poza związki rodzinno – koleżeńsko -przyjacielskie

Promocja - oddziaływanie na odbiorców

Reklama - informacja połączona z komunikatem perswazyjnym

Planowanie - jako element zarządzania polega na decydowaniu o podjęciu działań zorientowanych na wywołanie zjawisk, które nie zaistniałyby samoistnie

Produkt – towar lub usługa oferowana do sprzedaży

Propozycje zabaw

Zabawa: Orzeł – reszka

Zainspirowana zabawą na w kółko – krzyżyk.

Opis zabawy: Dwóch graczy (lub dwie drużyny) na narysowanej planszy kolejno układają monety 1 zł (żetony lub monety różnego koloru) awerssem lub rewerssem do góry, wygrywa osoba (drużyna), która ma trzy w jednej linii swoje monety.

Zabawa: Idziemy na zakupy – wracamy z zakupów

Opis zabawy: Dzieci naśladują pójście do sklepu z lekką, pustą siatką, a następnie powrót z zakupów z ciężką, pełną towarów torbą.

Wariant II: Dzieci naśladując robienie zakupów wkładają do siatki towary z danego sklepu np. odzieżowego – czapkę, kurtkę, rajstopy....; spożywczego – cukier, mleko, ser, chleb....

Zabawa: Co krasnal Złotóweczka kupił w sklepie?

Opis zabawy: ROZPOZNAWANIE ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH PO DOTYKU, SMAKU I ZAPACHU np. but, książka, ołówek, sól, cukier, czekolada, ser, papryka, jabłko .... Dzieci podają nazwę odgadniętej rzeczy i podają rodzaj sklepu, w którym można kupić taki towar.

Zabawa: Co się zmieniło?

Opis zabawy: Nauczyciel układa w szeregu artykuły np. ze sklepu obuwniczego 5 butów dzieci;

ze sklepu warzywniczego – 5 warzyw, z księgarni 5 książek itp. Dzieci nazywają i przeliczają przedmioty. Nauczyciel mówi: *Zapamiętajcie ułożenie towarów na sklepowej półce*. Następnie dzieci zamykają oczy i jeden przedmiot znika.

Inny wariant: jeden przedmiot zmienia swoje miejsce.

Wybrana dziecko odgaduje, co znikło lub co zmieniło swoje miejsce.

Zabawa: Uciekające złotówki

Opis zabawy: Każde dziecko ma na plecach przyklejone na taśmę dwustronną kółko z napisem 1 złoty (lub różne nominały). Na znak nauczyciela dzieci mają oderwać jak najwięcej monet zerwanych z pleców kolegów i koleżanek. Zabawa się kończy, kiedy już nikt nie będzie miał na plecach przyklejonej monety. Każde dziecko przelicza po skończonej zabawie swoje złotówki.

Zabawa: Co tu nie pasuje?

Opis zabawy: Dzieci siedzą w kole. Na środku ułożone są przedmioty lub ich zastępniki: ołówek, kredki, mydło, zeszyt, nożyczki, itd. Wskazane lub chętne dziecko eliminuje ze zgromadzonych przedmiotów rzecz, która nie pasuje, której nie kupuje się na jednym stoisku, w jednym sklepie np. cukier – chleb – komputer – mleko. Uzasadnia swój wybór.

Zabawa: Dokończ - ułóż rytm

Opis zabawy: Każde dziecko otrzymuje po 3 sztuki monet o nominale 1zł, 2zł, 5zł. Dzieci kontynuują rozpoczęty przez nauczyciela rytm np. 1 zł, 2 zł, 5 zł, 1 zł,.....

Wariant II: Dzieci układają swój rytm trzymając monety przed sobą.

Zabawa: Wspólne zakupy

Opis zabawy: Dzieci stoją w kole, każde dziecko po kolei pokazuje rzecz, którą kupiło w sklepie spożywczym (lub innym) mówiąc słowa: „Byłam/byłem w sklepie spożywczym i kupiłam/ kupiłam.....(dziecko pokazuje tę rzecz). Dzieci zgadują o jaką rzecz chodzi.

Zabawa ze śpiewem: Złotówki krążą w koło (na melodie „Talarka”)

Jak to miło i wesoło

gdy złotówki krążą w koło,

złoty tu, złoty tam,

oszczędności swoje mam.

Dzieci śpiewając piosenkę podają sobie monetę (żeton) 1 złoty, u kogo zatrzyma się moneta wraz z końcem piosenki, to dziecko dokłada ją do swojej sakiewki. Możemy jednocześnie puszczać kilka monet w obieg i to o różnym nominale.

Zabawa: Wskocz na monetę

Opis zabawy: Na dywanie nauczyciel rozkłada monety o różnym nominale 1,2,5 zł (np. po 10 szt.) Na przerwę w muzyce dzieci wskakują na podniesioną do góry przez nauczyciela monetę. Może być kilka osób przy jednej monecie lub osoby, które nie znalazły wolnej monety eliminowane są z dalszej gry. Później wszyscy głośno nazywają nominał wybrany przez nauczyciela.

Zabawa: Wszyscy, którzy....

Opis zabawy: Dzieci siedzą w kole na krzesłach lub po turecku, mają do koszulek przyklejone emblematy monet na taśmę dwustronną (1, 2, 5 zł.) na hasło nauczyciela: WSZYSCY, KTÓRZY MAJĄ PRZYŁKEJONĄ MONETĘ O WRTOŚCI

np.1 ZŁOTY ZAMIENIAJĄ SIĘ MIEJSCAMI. Zabawę powtarzamy kilkakrotnie mieszając nominały np. 1 zł zamienia miejsca z 5 zł.

Zabawa: Co to za moneta?

Opis zabawy: Wyszukiwanie w dużym słoju 5 litrowym wśród skrawków gazet, papieru, bibuły ręką monet (żetonów). Monet musi być dużo więcej niż uczestników. Każde dziecko może tylko wyciągnąć jedną monetę. Nazywanie odnalezioną monetą. Powiększanie zawartości swojej sakiewki. Przeliczanie monet w sakiewce.

Zabawa: Wędrująca złotóweczka

Opis zabawy: Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel jest w środku koła, trzyma w dłoni monetę o nominale 1 zł. Rytmicznie wypowiada słowa wyliczanki chodzą jednocześnie w rytm:

Złotóweczka tu.

Złotóweczka tam.

Złotóweczkę mam.

Po słowie *mam* podaje wybranemu dziecku monetę. Wówczas ta osoba staje za nauczycielem i razem powtarzają ten rytm. Następnie wyliczankę wymawia dziecko i podaje inny rytm. Jeżeli dziecko nie potrafi zaproponować swojego rytmu, nauczyciel podaje już znany lub inny.

Propozycje rytmu: ta – ta – ta,

ta – ti-ti – ta,

ta- ti-ti – ti-ti, itp.

Zabawa: Uciekająca złotóweczka

Opis zabawy: Dzieci siedzą w kręgu po turecku. Jedno z dzieci chodzi po obwodzie koła trzymając w dłoni emblemat z nominałem 1 zł. Pozostałe dzieci mówią: *Złotóweczkę mam. Złotóweczkę dam. Raz – dwa – trz., Gonisz mnie ty.* Na słowa *gonisz mnie ty* dziecko kładzie za plecami kolegi emblemat i ucieka. Osoba, która otrzymała emblemat szybko podnosi się i stara się dogonić uciekającego przedszkolaka. Dziecko, które ucieka stara się usiąść na miejscu poprzedniego. Zabawa trwa dalej.

Jeżeli dziecko złapie kolegę wówczas kolega odpada z gry.

Zabawa: Jaka moneta – taka grupa

Opis zabawy: Dzieci stoją w rozsypce. Nauczyciel wybija rytm na bębenku. Przedszkolaki biegają po sali. Na przerwę – nauczyciel pokazuje nominał monet: 1 zł lub 2 zł lub 5 zł. Dzieci mają zatrzymać się i utworzyć grupę składającą się z tylu osób, jaki nominał wskazał nauczyciel – 1 zł - każdy stoi pojedynczo, 2 zł – dzieci stoją w parze trzymając się za ręce, 5 zł – stoją w piątkę trzymając się za ręce.

Zabawa: Awers – rewers

Opis zabawy: Dwoje dzieci lub nauczyciel z dzieckiem stoją tworząc z rąk bramę. Pozostałe dzieci ustawiają się jedno za drugim i przechodzą po tą bramą mówiąc sylabami: *Pie-nią-dze znam. Pie-nią-dze mam. Czy to a-wers czy to re-wers po-wiem dzi-siaj wam.* Na słowa *wam* brama opada zatrzymując dziecko. Tak wybrany przedszkolak podrzuca monetę 5 zł i mówi, czy upadła rewersem czy awersem. Jeżeli odpowie poprawnie – zmienia jedną osobę w bramie. Jeżeli nie udzieli poprawnej odpowiedzi siada na dywanie.

Zabawa: Zrób to

Opis zabawy: Dzieci stoją w kole. Na środku dywanu leżą pieniądze. Dziecko, które wskaże wylicznaka wchodzi do środka i wybiera ile chce monet. Następnie przelicza je i tyle ile ma monet powinno wykonać wraz z innymi dziećmi, np. podskoków obunóż, na prawej (lewej) nodze, przysiadów, skoków jak żabka, jak zając, wspiąć się na palce, podnieść ręce do góry itd.

Zabawa: Taniec monet

Opis zabawy: Każde dziecko otrzymuje monetę. Mają stworzyć zespół składający się z podanych monet przez nauczyciela, np. 1 zł – 2 zł – 5 zł i zatańczyć do fragmentu muzyki. Następnie nauczyciel prosi o utworzenie zespołu składającego się tylko z 1 zł, 2 zł, 5 zł i zabawa trwa dalej. Nauczyciel tworzy zespoły dopóty, dopóki dzieci są zainteresowane zabawą.

Zabawa: Przez dziurkę od klucza

Opis zabawy: Grupa dzieci siedzi przy stoliku. Na formacie A-4 wydrukowane są monety o nominałach: 1zł, 2zł, 5zł. Na te nominały nauczyciel nakłada kartkę formatu A-4 z wyciętą dziurką od klucza. Chętne dziecko przygląda się monecie przez wycięty papier - rozpoznaje ją, nazywa, wskazuje i sprawdza.

Zabawa ruchowa Berek złotówkowy

Opis zabawy: Jedno dziecko jest berkiem, pozostałe biegają po sali. Jeżeli berek złapie dziecko – może się ono wykupić podaniem mówiąc, co przedstawia awers monety o nominale 1 zł. Jeżeli złapane dziecko nie potrafi udzielić poprawnej odpowiedzi – zostaje berkiem. Zabawa trwa dalej.

Zabawa **Część słowa**

Opis zabawy: Dzieci stoją w kręgu. Nauczyciel rzucając piłkę do wybranego dziecka mówi: „Daję ci piłkę i mówię część słowa, a ty powiedz proszę, jaka jest druga połowa? wymienia po 1 sylabie, w dziecko kończy słowa, odrzucając piłkę. Propozycje wyrazów: kra –(nal), zło –(tówka), ban- (ki), bank-(not), ka-(sa), itp.

Zabawa **Ciepło i zimno**

Opis zabawy: Wybieramy chętne dziecko do poszukiwania ukrytej 1 zł., a z pozostałymi ustalamy, gdzie ją schowamy. Jedno dziecko nie wie, gdzie został schowany pieniądz . Pozostałe naprowadzają szukającego. Dzieci mówią zimno lub ciepło - gorąco reagując na przemieszczanie się szukającego po sali albo na jego pytania. Ważne jest by wszystkie chętne dzieci brały udział w poszukiwaniu.

Zabawa **Gra planszowa**

Opis zabawy: Nauczyciel z dziećmi przygotowuje na szarym papierze pola. Wyznacza start i metę. Oznaczają siedem wybranych pól. Ustawiają swoje kpacie starcie i nimi się przemieszczają. Po kolei rzucają kostkę. Dzieci poruszają się o wyznaczoną rzutem dużej kostki ilość pól. Każdy gracz od Krasnala Ekonomiusza otrzymuje na starcie 5 kasztanów. Wygrywa ten, kto nazbiera najwięcej kasztanów na mecie. Zaznaczone pola:

1. Robisz zakupy w sklepie spożywczym, jest promocja. Udało ci się wydać mniej pieniędzy, niż myślałeś, zyskujesz 2 kasztany,
2. Wygrywasz na loterii los, zyskujesz 2 kasztany,
3. Dostajesz od babci pieniążki na coś słodkiego, zyskujesz 2 kasztany,
4. Chce ci się pić – kupujesz sok by ugasić pragnienie – tracisz 1 kasztan,
5. Przepląciłeś, nie sprawdziłeś cen produktów w innym sklepie – tracisz 2 kasztany,
6. Brakuje ci pieniędzy, by kupić wymarzoną rzecz – bierzesz kredyt i cofasz się o 3 pola,
7. Rozwiąż zagadkę – odpowiedź np. sklep, pieniądz,.....

Zabawa: **Kącik sklepowy**

Opis zabawy: Zorganizowanie kącika sklepowego w sali, ułożenie opakowań (pustych), pudełek, butelek plastikowych itp.; zorganizowanie lady sklepowej, kasy. Zabawy tematyczne z wykorzystaniem papierowych banknotów i monet z podziałem na role.

Zagadki - Zabawki

Kolorowa i okrągła,
skacze prawie tak jak zając.
Chłopcy kopią ją po trawie,
a dziewczynki podrzucają.
(piłka)

Siedzą w sklepie z zabawkami –
uśmiechnięte mają minki,
piękne suknie, złote loki.
Bardzo lubią je dziewczynki.
(lalki)

Możesz z nich zbudować
razem z kolegami
kolorowy domek
z dachem i z oknami.
(klocki)

Leżą w pudełeczku piękne, kolorowe.
Albo są drewniane, albo są woskowe.
Narysujesz nimi słońeczko i chmurkę
oraz dla mamusi przepiękną laurkę.
(kredki)

Kiedy kredka złamie nosek
lub ołówek stępi czubek,
wie to każda mądra główka
że potrzebna ...
(temperówka)

Mam w słoiczkach plastikowych
kolorów bez liku.
Poustawiam je równiutko
na swoim stoliku.
Jeszcze tylko trochę wody,
pędzelek kudłaty
i już mogę namalować
samochód dla taty.
(farby)

Jest mięciutka, kolorowa,
możesz ją ugniatać,
by ulepić coś ładnego
dla małego brata.
(plastelina)

Dwa ostre nożyki,
śrubką połączone,
wytną ci z papieru
prześliczną koronę.
(nożyczki)

Jeśli go nadmuchasz,
będzie okrągłutki.
Wypuścisz powietrze,
zrobi się malutki.
(balon)

W pudełku na stole pełno
kartoników,
na tym nos, a na tym kawałek
bucików.
Jeśli kartoniki te ułożysz razem,
otrzymasz wesoły, bajkowy obrazek.
(puzzle)

Ma okładkę kolorową,
w środku kartki z obrazkami
oraz bajki, które mama
tobie czyta wieczorami.
(książka)

Śmieszna, mała świnka
otwór ma na grzbiecie.
Chętnie tam wrzucają
swe pieniądze dzieci.
(skarbonka)

Podobna do łyżki,
lecz nikt nią nie jada.
Chętnie do wiaderka
żółty piasek wkłada.
(łopatka)

Pluszowy przyjaciel
z oklapniętym uszkiem
wskakuje wieczorem
pod twoją poduszkę.
(*miś*)

To jest długi sznurek
z dwoma uchwyty, który lubi skakać
razem z dziewczynkami.
(*skakanka*)

W sklepie spożywczym

To jest biały napój,
smaczny, bardzo zdrowy.
Dostajemy go w prezencie
od łaciatej krowy.
(*mleko*)

Jest dziurawy, lecz tych dziurek
nigdy nie łatamy.
My kroimy go w plasterki
i z chlebem zjadamy.
(*ser*)

W kurzych gniazdach, w kurniku
znajdziesz ich bez liku.
Kiedy je mama ugotuje
cienką skorupkę z nich zdejmuje.
(*jajka*)

Drobne, słodkie kryształki,
zwykle z buraków zrobione.
Są tymi kryształkami
pyszne ciasteczka słodzone.
(*cukier*)

To cukierek jest z patyczkiem,
lubisz lizać go języczkiem.
(*lizak*)

Bywa biała lub różowa,
owocowa, lub miętowa.
Każdy chętnie ją kupuje,
potem żuje, żuje, żuje.
(*guma do żucia*)

Biały proszek w torebce,
z ziarenek zrobiony.
Będzie z niego pyszny
chlebek upieczony.
(*mąka*)

To smakołyk bardzo słodki,
w krem ubrany kolorowy.
Zapalamy na nim świece,
kiedy jest urodzinowy.
(*tort*)

Zwykle bywa w sklepie
w kostkach sprzedawane.
Będzie nim pieczywo
w mig posmarowane.
(*masło*)

Jest twardy, gdy go mama kupuje.
Potem go krótko w wodzie gotuje.
Nitki, świderki tańczą w rosole,
kiedy siadamy wszyscy przy stole.
(*makaron*)

Jedna jęczmienna, druga gryczana,
a trzecia manną jest nazywana.
Takie drobniutkie ziarna zbożowe
zjadają dzieci, gdy chcą być zdrowe.
(*kasza*)

Upieczony w piekarni, pachnący i
świeży.
Zawsze podczas śniadania na
deseczce leży.
Mama go pokroi, masłem posmaruje
i pyszne kanapki z niego przygotuje.
(*chleb*)

Czarne suche listki w torebce
zebrane,
muszą być gorącą wodą zalewane.
Zaparza ją mama dla całej rodziny.
Najlepiej smakuje z plasterkiem
cytryny.
(*herbata*)

Choć podobna jest do cukru,
inaczej smakuje.
Mama często jej używa,
gdy obiad gotuje.
(*sól*)

Ubrania i ozdoby

Może sięgać kostek
albo za kolana.
Bywa w nią dziewczynka
lub mama ubrana.
Długie ma rękawy,
lub nie ma ich wcale.
W stroju tym dziewczynki
czują się wspaniale.
(*sukienka*)

To takie ubranie,
które zawsze wkładam,
kiedy po kąpielu
do snu się układam.
(*piżama*)

Mają długie języki
i sznurowadła mają.
Gdy dzieci chcą wyjść na dwór,
na stopy je wkładają.
(*buty*)

Zawsze na głowie zimą noszone,
jedne z frędzlami, inne z pomponem.
(*czapki*)

Zawsze długie są jak węże,
gładkie albo kolorowe.
Ogrzewają ludziom szyje
w bardzo mroźne dni zimowe.
(*szaliki*)

Jedne mają pięć paluszków,
drugie jeden palec mają.
Całą zimę twoje ręce
przed zmarznięciem ochraniają.
(*rękawice*)

Kiedy deszczyk pada,
to szybką ją wkładasz.
(*peleryna*)

Kiedy deszczyk pada,
na nogi je wkładasz.
Potrzebne w podróży
po wielkiej kałuży.
(*kalosze*)

Jeden jest jednoczęściowy,
drugi z dwóch części się składa.
Gdy na plażę się wybierasz,
właśnie ten strój zawsze wkładasz.
(*strój kąpielowy*)

Mięciutkie i ciepłe
na stopy włożymy,
kiedy ze spaceru
do domu wrócimy.
(*kapcie*)

Okrągły z dziurkami,
przszyty do ubrania.
Służy do ozdoby
i do zapinania.
(*guzik*)

Na ubrania często naszyte.
Dzieci w nich skarby ukrywają,
a kiedy zimno jest na dworze,
zmarznięte ręce w nich chowają.
(*kieszenie*)

Malutkie kuleczki
na sznur nawleczone.
Mają nimi damy
szyje ozdobione.
(*korale*)

To jest kółko z oczkiem
na palec zakładane
przez małe dziewczynki
albo twoją mamę.

(*pierścionek*)

Przez dziewczynki we włosy wpinana.
Z nią fryzura zawsze jest udana.
(*spinka do włosów*)

Ze srebra lub złota zrobione,
są nimi uszy ozdobione.
(*kolczyki*)